

OMLADINSKI JORNAL Z PULE - BLOT NI 5 NI 6 NEGO NIŠTO U SKLADU
LETO 1988

NE

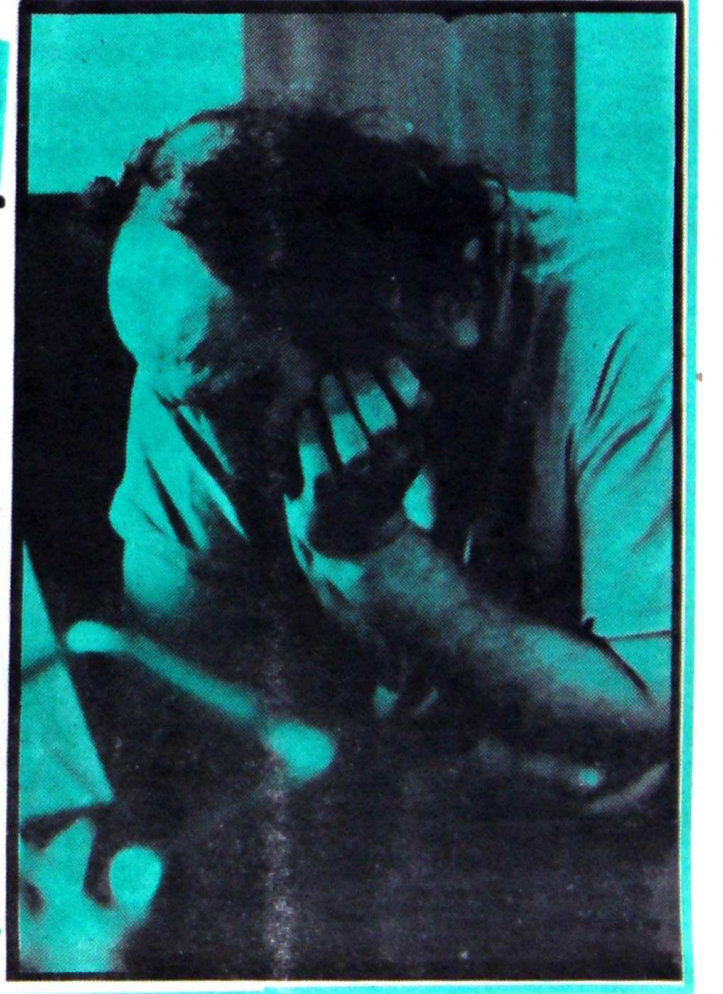

Gori' vši!
WINNETOU

CENA 400 DIN.
(4 KRVAVE)

(JEFTINIJE
OD GLASA
ISTRE)

U OVOM BLOTU:
FRANCI CUKON BLAŠKOVIC'
TEKSTOVI KASETE 'ADDIO POLA'

UVODNIK

Pred vama je peta Petica i vjerujemo ne i posljednja. Nadamo se da će se njeno financiranje do slijedećeg, septembarskog broja riješiti i da nas iz naše privremene redakcije neće izbaciti.

Reklo bi se da idemo na zasluženi odmor, ali varate se, jer pred nama je ostalo niz neriješenih problema.

Trudit ćemo se da što više stvari sredimo, od problema propagande i neuhvatljivih kolportera, organizacije tribina, promocija ... do neizbježnog druženja i čavrljanja. Dodite i pomozite da vaš list postane što bolji, nećete požaliti.

Pozdravljaju vas vaši Petičoni!

U GODINI KADA
NAJVIŠI OMLADINSKI
PARTIJSKI I DRŽAVNI
ORGANI RASPRAVLJAJU O
MJESTU I ULOZI
MLADE GENERACIJE...

ODGOVORNOST
MLADIH JE JOŠ
VEĆA!!

kadar iz stripa:
"svetla budućnost" M. Kojančić

SVJEDOCI SMO IZRAZITO TEŠKE
SITUACIJE U NAŠEM DRUŠTVU,
STOGA SE OD MLADIH LJUDI MNOGO
OČEKUJE U RJEŠAVANJU TIH
PROBLEMA!!!

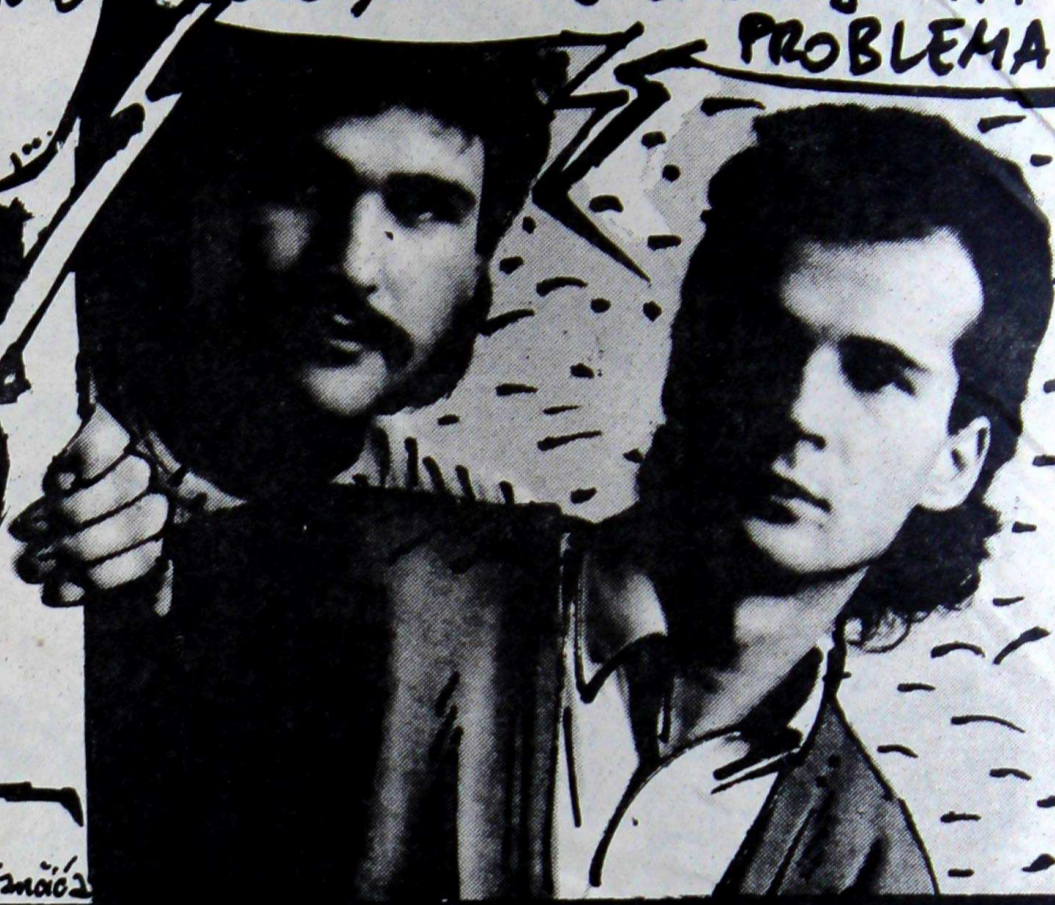

Foto: Eduard Strenja

NATJEČAJ

za odobravanje stipendija mladim radnicima i djeci radnika, učenicima i studentima za šk. god. 1988/89.

Na temelju Sporazuma o jedinstvenim kriterijima i načinu izbora stipendista Titova fonda SFRJ te Pravila Titova fonda ARH i Odluke o kriterijima za izbor stipendista mladih radnika i djece radnika, a u povodu obilježavanja Dana mladosti 1988. godine, Skupština Titova fonda SRH raspisuje NATJEČAJ za odobravanje stipendija mladim radnicima i djeci radnika za šk. godinu 1988/89.

I Mladi radnici

1. U školskoj godini 1988/89. odobravat će se stipendija mladim radnicima za obrazovanje uz rad i iz rada.

Pravo da se natječu za stipendiju imaju

- mladi radnici koji rade u organizaciji udruženog rada, radnoj zajednici ili drugom obliku udruživanja rada i sredstava;
- mladi radni ljudi koji osobnim radom samostalno u vidu zanimanja obavljaju profesionalnu djelatnost;
- mladi radnici zaposleni kod privatnih poslodavaca;
- mladi udruženi i individualni poljoprivrednici.

2. Stipendija Titova fonda dodjeljivat će se kandidatima koji ispunjavaju slijedeće uvjete:

- da ih na obrazovanje upućuje organizacija udruženog rada na temelju odluke organa samoupravljanja u skladu sa Zakonom o usmjerenom obrazovanju;
- da imaju najmanje dvije godine neprekidnog radnog iskustva u organizaciji udruženog rada koja ih upućuje na obrazovanje;
- da su u svojoj radnoj sredini pokazali izuzetan uspjeh i marljivost pri obavljanju poslova i radnih zadataka;
- da su aktivni u radu društveno političkih organizacija i samoupravnih organa;
- da se žele obrazovati u skladu s kadrovskim potrebama svoje radne sredine;
- da nemaju dovoljno materijalnih mogućnosti za obrazovanje;
- da nisu stariji od 30 godina.

3. Kandidati za stipendiju obavezni su da popune »Molbu za stipendiju« koju izdaje općinski savjet Titova fonda, te prilože i slijedeća dokumenta:

- potvrdu o materijalnim primanjima u razdoblju od 1. 01. - 31. 12. 1987. g.
- svjedodžbu o završenom obrazovanju;
- odluku o primljenim nagradama i priznanjima;
- uvjerenje o upisu za školsku godinu 1988/89.

Molbe za stipendiju predaju se općinskom savjetu Titova fonda na čijem području je sjedište organizacije udruženog rada u kojoj je kandidat zaposlen.

III

Djeca radnika

1. U školskoj godini 1988/89. odobravat će se stipendije djeci radnika

- polaznicima usmjerenog obrazovanja.

Pravo da se natječu za stipendiju imaju djeca radnika u udruženom radu, udruženih ili individualnih poljoprivrednika i umirovljenika, kao i djeca koja su lišena roditeljskog staranja.

2. Stipendija Titova fonda dodjeljivat će se kandidatima koji ispunjavaju slijedeće uvjete:

- da su pokazali izuzetan uspjeh u dosadašnjem obrazovanju;
- da su u zadnje dvije godine osnovnog ili srednjeg usmjerenog obrazovanja koje su završili postigli najmanje prosječnu ocjenu 3,51;
- da su uspostavili ugovorne odnose s OOUR-om, RZ,
- da nemaju dovoljno materijalnih mogućnosti za obrazovanje,
- da su aktivni u radu SSO i drugih društveno-političkih i društvenih organizacija i samoupravnih organa.

OBAVIJEST

Svi učenici i studenti mogu se besplatno učlaniti u Naučnu biblioteku u Puli uz predočenje indeksa. Zato požurite put Kaštela gdje možete naći knjige o kojima niste ni sanjali. Ne gubite vrijeme uzalud, bašjer znanje vas vabi. Obavijest važi i za zaposlene profesore.

3. Kandidati za stipendiju obavezni su ispuniti »Molbu za stipendiju« koju izdaju općinski savjeti Titova fonda, te priložiti slijedeće dokumente:
 - potvrdu o materijalnim primanjima članova domaćinstva u razdoblju od 1. 01. - 31. 12. 1987. godine,
 - svjedodžbe o zadnje dvije godine obrazovanja,
 - potvrda o primljenim nagradama i priznanjima,
 - uvjerenje o upisu u školsku godinu 1988/89.
- Molbe za stipendiju predaju se savjetu Titova fonda općine na čijem području je mjesto stalnog boravka kandidata.

V

Zajedničke odredbe

1. Skupština Titova fonda SRH zajedno s općinskim savjetima, a ovisno o raspoloživim sredstvima, donosi odluku o broju stipendija, njihovoj visini, o načinu i uvjetima realizacije, kao i o vremenu za koje se stipendija dodjeljuje, ovisno o programu usmjerenog obrazovanja.

2. Savjet Titova fonda u općini provodi izbor stipendista i u roku od 15 dana po isteku natječaja o svojoj odluci obavještavaju Skupštinu Titova fonda SRH, predlagajući i kandidata.

3. Skupština Titova fonda će u utvrđenom roku, nakon što općinski savjeti osiguraju potrebna sredstva, a najkasnije do 30. 09. 1988. godine provjeriti ispravnost provođenja natječaja i zatim proglasiti stipendiste. žalbe na odluke savjeta o izboru stipendista podnose se SKupštini najkasnije petnaest dana po primitku obavijesti, a najkasnije do 31. 08. 1988. godine. Naknadno pristigle žalbe neće se razmatrati.

4. Natječaj je otvoren od 9. 05. 1988. do 15. 07. 1988. godine. Stipendije će se isplaćivati putem štednih knjižica Privredne banke Zagreb.

SKUPŠTINA TITOVA FONDA
SR HRVATSKE ZAGREB
LENJINOV TRG 2

/STRANA 2

IMPRESSUM

PET - GLASILO SAVEZA SOCIJALISTIČKE OMLADINE HRVATSKE PULA

IZDAVAČ: OPĆINSKA KONFERENCIJA SSOH PULA

SAVJET LISTA: MIRJANA AČIMOVIĆ, SILVA BODLAJ, ANTON CRNOBORI, LORENA DEL TREPO - SAVIĆ, ALDO KLIMAN (PREDSJEDNIK), MARJAN KOSTEŠIĆ, ELVIS MILETA, SLAVOMIR MILJEVIĆ, VLATER PRENC, LUCIANA PUHAR, DANIELA ROTTA (ZAMJENIK PREDSJEDNIKA), BRUNO STERMOTIĆ, JADRANKA VALKOVIĆ

V. D. GLAVNOG I ODGOVORNOG UREDNIKA: MIRJANA AČIMOVIĆ
REDAKCIJA: MARIO BENCIĆ, BORIS BJELICA, NATASA DRAGUN, JELENA GRUJIĆ, MARINA MIHALJ, BILJANA RADOJIĆIĆ, DANIELA ŠKANDUL, OLGA VISKOVIĆ - MANDIĆ

GRAFIČKI NEUREDNIK: NADAN ROJNIĆ

TEHNIČKI UREDNIK: ZDRAVKO BUSINELLO

FOTOGRAFI: EDUARD STRENJA

IGOR ZIROJEVIĆ

TISAK: »NOVI LIST« RIJEKA

TIPOGRAF RIJEKA

ADRESA REDAKCIJE (privremena):

JOAKIMA RAKOVCA 12

TELEFON: 22-967/052

PRILOZI SE NE VRAĆAJU

RJEŠENJEM REPUBLIČKOG KOMITETA ZA INFORMIRANJE SRH LIST

JE UPISAN U EVIDENCIJU JAVNOG

GLASILA POD BROJEM UP-427-2/83.

PET JE OSLOBOĐEN PLAĆANJA NA

POREZ.

NOVA IZDAVAČKA KUĆA U PULI

Proteklo je točno godinu dana od početka stečaja »Istarske naklade«, jedine izdavačke kuće u Puli i Istri. Njeno propadanje javnost je mogla, manje-više, pratiti kroz napise i priloge u lokalnim glasilima. Tome dajemo svoj doprinos.

»Istarska naklada« osnovana je 1981. godine sa željom osnivača da postane pravi istarski izdavač koji će se pobrinuti za izdavanje knjiga nastalih i namijenjenih ovom području. Od tada, ta je kuća izdala 650 naslova (ne mali broj) i cijelo je vrijeme razvijala tzv. zavičajnu knjigu, objavljivala monografije, znanstvena i publicistička djela autora istarskog područja, prozu i poeziju u bibliotekama »Novija lirika« i »Besida«. Uz određen broj komercijalnih izdanja, udžbenika za riječko sveučilište i suizdavaštvo u kolima »Istre kroz stoljeća«, »Naklada« je bila i izdavač časopisa »Istra«. Dakle, programa i mogućnosti za razvoj izdavačkih programa je bilo. No, ipak je propala.

Stručna studija izrađena pred kraj života tog izdavača navodi kao jedan od uzroka propasti i to da izdavački programi nisu nikada do kraja ostvareni, a da su i mnoga izdanja izašla sa zakašnjenjem. Uz to, piše da dohodovno poslovanje »Istarske naklade« treba posmatrati u svjetlu ukupne situacije u kojoj se nalazi izdavačka delatnost u Jugoslaviji. Osnovne karakteristike poslovanja izdavača u proteklom razdoblju su bile: nedostatak poslovnih sredstava, plaćanje kamatnih stopa na kredite...« Ukratko, proizvodnja sve manja, a manje i tržište zbog pada kupovne moći stanovnike. Uz to, istarsko tržište je specifično: malo,

a višejezično i sa slabo razvijenom knjižarskom mrežom. Kad se sve to skupi i pridoda »subjektivnim slabostima«, ta formula dovodi do gašenja firme. Da li je tako moralo biti? Očito – nije, jer već je u Puli pokrenut postupak za osnivanje nove izdavačke kuće, što znači da odgovorni smatraju da tako nešto ipak može funkcionirati na ovom prostoru, bez obzira na otežavajuće okolnosti. Izgleda da su ipak u kratkom sedmogodišnjem životu »Istarske naklade« glavnu ulogu igrale »subjektivne slabosti« i pojedinci kao njihovi nosioci. Što o tome kaže stručna studija?

SUBJEKTIVNE SLABOSTI POJEDINACA

»Subjektivne slabosti bile su ove: nekonzistentna izdavačka politika, nepoštovanje zaključaka i odluka Izdavačkog savjeta u fazi sprovedbe u život, tromost u unapređivanju proizvodnje i plasmana knjige, preveliki administrativni aparat s nedovoljno stručnim kvalifikacijama (RO je upošljavala 90 izvršilaca) (!) i česta fluktuacija radnika (odlazili su bolji) zbog sve nižih zarada«. Ovi su navodi tipičan scenario za propast gotovo svake jugoslavenske firme kojom upravljaju »stručnjaci«.

Ali, »Glas Istre« je u potrazi za subjektivnim slabostima bio mnogo određeniji: »Istarska naklada« imala je svoje Fikrete Abdiće, od onih koji su o društvenom trošku vodili naokolo vlastite ljubavnice, do onih koje su zahvaljujući reprezentaciji upoznali (u pravom svjetlu) mnogi barovi i diskoklubovi diljem Jugoslavije. O njihovom pijanom imidžu dok su istodobno bili ustoličeni u sekretarskoj fotelji OOSK moglo bi se također mnogo toga reći... U svemu tome najviše glavobolja stvara nezapamćena kaotičnost dokumentacije. Najveći broj dokumenata ne sadrži sve ključne elemente: broj, datum, cijenu i potpis! Ta i takva dokumentacija, dalje, nije kompletirana onako kako treba, pa uz ulazne fakture nema primki, dok uz izlazne nema skladišnih izdatnica... knjigovodstvena i ostala dokumentacija bila je razbacana po svim mogućim ladicama, ormarima, stolovima i policama, a da nitko nije bio odgovoran za to, pa je sasvim opravdana sumnja da nema svih službenih papira...«

Uglavnom, u javnost su izbili takvi podaci o poslovanju ove »radne organizacije« da je za njih izuzetno zanimanje trebala pokazati i SDK, i SUP, i Općinski komitet SKH. No, izgleda da je odluka ili dogovor gradskih nam otaca da se stara

firma što tiše likvidira, pa da se vidi dalje. Ocjena, da je dobro to što će se likvidacijom bar nešto spasiti možda stoji, ali odgovor na pitanje zašto je stvarno tako moralo biti izgleda da će otpuhati bura.

POKRENUT POSTUPAK NOVOG IZDAVAČA

I dok »zaostavštinu« stare »Istarske naklade« već polako i rješavaju, privodeći kraju barem stečajni postupak (u sklopu kojeg se u Bulevaru E. Kardelja 33 moglo kupiti jeftinih knjiga) postupak za osnivanje novog istarskog izdavača već je započeo.

Osnova za to je studija SET »Dr Mijo Mirković« u Puli iz veljače 1988. godine koja je naslovljena kao »Studija o društvenoj i ekonomskoj opravdanosti osnivanja i organizaciji poslovanja istarske radne organizacije za izdavačku djelatnost«, a izrađena je po narudžbi općinskog SIZ-a u oblasti kulture. Ovaj vrlo poučan udžbenik o tome »kako voditi izdavačku firmu u 25 lekcija« nudi dvije koncepcije: osnivanje veće izdavačke RO sa tridesetak zaposlenih (ta veća varijanta je zapravo mala u odnosu na bivšu »Nakladu« koje je imala 90 zaposlenih radnika), odnosno osnivanje manjeg izdavačkog centra sa pet-šest zaposlenih. Inicijatori osnivanja, raspravljajući na Komisiji za bibliotečno-izdavačku djelatnost i informiranje pulskog SIZ-a kulture, opredjelili su se za ovu najmanju varijantu i zamolili Skupštinu općine da bude osnivač jednog (nazovimo ga) Istarskog izdavačkog centra. SIZ je kulture, odnosno njegovi »organi«, osnivaču namijenio ulogu direktelja i staratelja. Naime, općina bi trebala iznaći osnivačka sredstva, a i imenovati prvog direktora. Uz to, u zaključcima pomenute Komisije od 16. svibnja o. g. pominje se i to da taj novi izdavač treba nastaviti sa izdavanjem onog dijela programa stare »Istarske naklade« koji je naznačen kao »pозитivan«, a da osnivač nove firme treba formirati radnu grupu koja bi pripremila programsku orijentaciju novog izdavača. Zaključci su upućeni Skupštini općine i Općinskoj konferenciji SSRN. Oni su na potezu.

Kako sada stvari stoje, dođe li do osnivanja nove izdavačke firme trebalo bi što je moguće više zaostale imovine starog izdavača prepustiti novima. Tu pogoduje i pomalo čudna situacija da je sam SIZ kulture jedan od vjerovnika stare »Naklade« pa bi mogao onaj dio imovine koji bi bio potreban novim izdavačima preuzeti i ustupiti ga osniva-

FOTO: ZIROJEVIĆ I.

ču. A iznad svega, važan je odgovor na pitanje tko će biti osobe koje će započeti radom u novoj izdavačkoj kući (ili kućici). S obzirom na to da je u igri varijanta gotovo improvizacijskog načina rada, taj će posao tražiti prvenstveno entuzijaste koji će, možda, od te početne male firme uspjeti razviti jaču. Ti će entuzijasti morati biti u dovoljnoj mjeri i stručni, ili će im odgovarajuća stručna pomoć neprestano morati biti na raspolaganju.

PREPUSTITE STVAR MLADIMA

Uglavnom, nema potrebe da i dalje crtamo. Mi smo na strani mladih, dobrih i poštenih kadrova. Poznato nam je da u Puli ima dovoljno mladih stručnjaka za sva područja rada potrebna novom izdavaču: od direktora do urednika i tehničkog urednika. Tvrdimo da i krug ljudi koji bi trebali sudjelovati u projektima novog izdavača treba biti iz istog miljea. Nismo sektaši, niti se radi o »sukobu« generacija. Činjenica je da i kod nas, kao i bilo gdje drugdje u Jugoslaviji, postoje mladi ljudi koji bi mogli, ali nemaju ili ne mogu dobiti priliku da nešto učine. Sredine koje su shvatile nužnost da mladi preuzimaju odgovornost za rad i razvoj te sredine, vrlo brzo rezultatima svog razvoja dokažu ispravnost takvog opredjeljenja.

Obraćamo se nadležnima u Skupštini općine i Općinskoj konferenciji SSRN: budete li o novom istarskom izdavaču odlučivali, pitajte i nas, dat ćemo vam spisak imena ljudi iz kojih možemo stajati. Sigurni smo da neće upropastiti društvena sredstva.

Ennad Maljković

Olga V. Mandić
Foto: **Edi Strenja**

ULAGANJE U ZNANJE MLADIH

Na oglasnoj ploči SIZ-a za zapošljavanje općine Pula povremeno se nalazi oglas kojim SOUR »Istra Jadran« poziva mlade ljude, stručnjake za određena područja da se uključe u razvojne programe SOUR-a i dodatnu edukaciju. Adresa: Splitska 1, IV kat. Oglas je, u kontekstu ploče na kojoj se nalazi, neuobičajen i po načinu na koji je sročen i po poruci (tko još poziva mlade ljude?) Pošli smo tim tragom.

Racan: Za početak, bili smo uzeli dva mlada čovjeka, danas uspješna rukovodioca. Ohrabreni rezultatima, išli smo na masovan oblik osposobljavanja. U posljednjih deset godina obuku je završilo četrdesetak polaznika, deset je u toku. Najoptimalniji su oni s 21. godinom života, odnosno, na završnoj godini studija. U toj dobi mozak je na vrhuncu i najlakše usvaja nova znanja – kaže mr. Marijan Racan, v.d. generalnog direktora SOUR-a, inicijator, kreator i voditelj osposobljavanja mladih.

Pet: Što vas je ponukalo da uobičajenim sourskim funkcijama pridodate i ovu, edukativnu?

Racan: Ustvari, htjeli smo izboriti sferu rada, pa možda i nije bilo izbora. Inače, RZ SOUR-a funkcionira upravo onako kako se to od nje očekuje. Kad sam prije dvadeset godina počeo raditi u turizmu bila je česta pojava da, recimo, direktor turističke organizacije u Umagu nema pojma tko obavlja istu funkciju u Poreču, a istodobno zna što se događa u New Yorku. U tom smislu međusobno ih zbližavamo, potičemo razvojnu konkurenciju i pružamo informacije do kojih bi inače teže dolazili. Naši mladi suradnici sudjeluju u svemu tome. Čim stignu k nama – bacamo ih u vatru. Ako izdrže prvih deset dana – idemo dalje.

Pet: U čemu se sastoji proba?

Racan: Rasporedimo ih u ekipu koja radi konkretan zadatak. Recimo, upravo je u toku istraživački projekt za potrebe turističke organizacije u Malom Lošinj. Tu ih odmah provjeravamo na djelu. Inače, u svijetu postoji deset posto radomana – oni su uspješni u svemu čega se prihvate. Ima i kod nas takvih, premda velika većina stiže k nama već upropaštena.

Pet: Upropaštena čime?

Racan: Obrazovanjem, okruženjem koje ih truje pogrešnim informacijama, lošom literaturom, iskustvom starijih...

Pet: Kako vi to ispravljate?

Racan: Učimo ih da misle, da imaju pravilan odnos prema upravljanju i rukovođenju, pokušavamo svemu tome dati normalan prizvuk, a rezultati da se vide u ekonomici. Moraju znati postići uspjeh bez zloupotrebe položaja, vlasti itd.

Ostojčić: Većina mladih ima averziju prema političkom angažmanu. Ali, to se uglavnom svodi na konstataciju da ovo ili ono ne valja. Ako ustanovim da u mojoj mjesnoj zajednici radi hrpa nesposobnih, moram se angažirati ili odseliti. Razgovarali smo o tome da se više uključimo u zbivanja u gradu, ali ipak je prevladala filozofija – grad zaobići.

Ulagaje u čovjeka, u znanje, u mladi razvojni kadar, nije uobičajena praksa u većini naših radnih kolektiva. U SOUR-u »Istra Jadran«, međutim, sasvim drukčije razmišljaju. Oni usavršavaju vlastiti proizvod. Na kraju proizvodnog procesa on (ili ona) određeno područje ekonomskih znanosti ima u malom prstu, govori najmanje dva svjetska jezika, spreman je za napredovanje u svakom pogledu, psihofizički je izdržljiv, vizualno dotjeran. U toj edukaciji ništa se ne prepušta slučaju. Mentalne i karakterne osobine (volja, upornost, marljivost, odgovornost, radne navike, odijevanje) su na neprestanoj provjeri, a postulati literature tipa psihologija uspjeha – obavezni. Tko se oko toga koleba – bolje da se ni ne uključuje.

Sve u svemu, shvatili ste, riječ je o mladom stručnjaku koji se pri kraju redovnog studija uključuje u specifičnu edukaciju pri SOUR-u. Po vlastitoj želji i nakon testiranja sposobnosti i stupnja motivacije za taj dodatni napor. Takav mladi čovjek mora biti izuzetno uporan da bi savladao sve zadatke dodatne edukacije i istodobno stekao afirmaciju vrhunskog stručnjaka za određeno područje rada, uz garanciju da je po završetku studija spreman usavršavati se u struci. S takvim osobinama može stati rame uz rame uz bilo koji »proizvod« te vrste u svijetu. Znamo, je li, da tamo postoje visoke škole koje produciraju upravo određeni profil kadrova koji kasnije vodi multinacionalne kompanije.

Edukacija u SOUR-u traje godinu dana, a nakon toga slijedi dilema: ostati u SOUR-u ili otići u neku klasičnu firmu? Oni koji izdrže toliko, jer vrlo često odustaju već nakon dva, tri mjeseca – najradije ostaju. Manje uporni otpadnu prije i zapošljavaju se u nekoj običnoj radnoj organizaciji, gdje primanja nisu tako visoka, ali ni provjera sposobnosti tako drastična.

Racan: Što je loše? To što mladi idu logikom starijih, ne komuniciraju s vremenom koje dolazi. Važno je otrgnuti se od prizemnih zbiljava u gradu. Treba se otrgnuti od mase, treba da nauče da budu sami i jaki.

Ilić: Galilei je rekao: Ljude ne možeš ničemu naučiti. Treba ih naučiti da pronalaze u sebi.

Ostojčić: Što se nas tiče, nezaposlenost ne postoji. Mi svakom dajemo šansu. Kad nosimo oglas na SIZ, one referentice tamo komentiraju: Ah, opet ovi iz SOUR-a. Evo, već dvije godine tragamo za prehrambenim tehnologima, a ne možemo ih naći.

(Tehnolozi, javite se!)

SOUR »Istra Jadran« objedinjava šest najvećih ugostiteljsko-turističkih kolektiva Istre. Radna zajednica SOUR-a zapošljava 25 stalnih radnika. Od toga, šest radnika prima osobne dohotke čija se visina određuje prema prosjeku članica SOUR-a. Svi ostali obavljaju stručne poslove za potrebe članica SOUR-a i, pojednostavljeno rečeno, plaćeni su onoliko koliko su efikasni. Mlade suradnike u toku osposobljavanja isplaćuju preko Omladinske zadruge, ovisno o količini i kvaliteti obavljenog posla.

U Hotelu »Histrja« održano je 6. svibnja predavanje za studente druge godine SET-a i suradnike iz Rovinja, njih tridesetak. Bili smo tamo, snimili i porazgovarali s Marijanom Zahtilom, stručnim suradnikom u SOUR-u »Istra Jadran«, dipl. ekonomistom:

– Nastojimo uspostaviti kontakt sa studentima, testirati njihovo znanje i potaknuti ih da rade na samoobrazovanju. Petnaest dana prije dali smo im materijale i podijelili ih u četiri grupe. Svaka grupa ima svog mentora. Voditelj sveukupnog programa je Slobodan Ilić, stručni suradnik za ekonomiku i organizaciju ugostiteljstva i turizma. U prvom dijelu programa je predavanje na temu »Turistički proizvod«, a u drugom dijelu svaki student dobio je tri minute da obradi jedno od 27 područja iz tri knjige »Psihologija uspjeha«. Pripremamo ih kako da izlažu i postignu da ono o čemu govore bude interesantno. Za sedam dana obaviti ćemo testiranje, da vidimo kakve smo rezultate postigli.

Program koji traje puno radno vrijeme, obuhvaća još i upoznavanje s radom SOUR-a »Istra Jadran«, praktikum i okrugli stol, s pauzama i ručkom između programa.

Racan: Mi ćemo imati veliki problem: ovi mladi ljudi neće imati gdje otići, odnosno, neće htjeti otići. Kad ih netko počne maltretirati glupim predbama, oni će se slomiti. Okolina takve ljude nastoji uništiti. Uostalom, geo-prometni položaj Pule ne pruža velike ljudske šanse, a onda nema ni razvojne. Volim Pulu i to nije nikakav animozitet, govorim o činjenicama. Zato, računam da će oni iz Pule otići. Većina nadarenih se nakon studija ne vraća, naprosto zato što im sredina ne dopušta da se razviju. Već dvadeset godina je ista generacija na vlasti, i tu situaciju mogli bismo nazvati zabokrećinom. Ona pruža sigurnost prosječnicima, ali onemogućuje kreativnost.

Pet: Kako naći priključak na suvremena svjetska dostignuća?

Racan: Uvođenje informatike je neminovno, ono pruža velike razvojne šanse. U Sloveniji to već funkcionira. Tamo, na primjer, najnadarenije »vrbuju« još dok su na studiju, nude im visoke zarade, određene pogodnosti... Zašto su kod nas jedine »zvijezde« nogometaši, pjevači itd. Stručna elita, ona koja nas jedino može izvući iz krize – je nepoznata.

Pet: Koliko košta osposobljavanje jednog vašeg polaznika?

Racan: Puno – između 20 i 50 milijuna dinara. Ali, to je daleko teže nego sagraditi tvornicu ili hotel. Takav pristup nije popularan – direktora neke naše firme koji bi u to ulagao novce, svi radnici bi mrzili. U evolutivnom vremenu vremenom ponašati se kao revolucionar je narazumno.

POLITIČKI GOVOR

POLITIČKI ISKAZ
I EPSKA NARODNA
PJESMA

KAKO SU GOVORILI
NAŠI STARI
FUAD MUHIĆ - POLITOLOG

PRIMJER:
SLOBODAN MILOŠEVIĆ
NA KOSOVOU POLJU

IVAN IVAC (LINGUIST)

Postoji nekoliko sličnosti, a ja ću se uglavnom zadržati na jednoj koja se tiče moje struke - fonetike. Od sličnosti bih spomenuo to da i za narodnu epsku pjesmu i za politički govor, ovakav kakav jeste onaj lošiji, da je iz inventara kolektivnog pamćenja.

To znači da ništa novo ne govori nego ponavlja uvijek jedno te isto - Staro. Ne iznenađuje novim sadržajima. Uvijek se govori nešto u ime zajednice o nekakvim ključnim događajima, a oni se ponavljaju kao što epska pjesma uvijek pjeva o nekakvim bitkama. Onda, uvijek je naglašena moralna uloga; i u epskoj pjesmi i u političkom govoru. Uvijek se govori o tome što treba i što se ne smije, a najvažnija sličnost je epska opširnost koja je prisutna u epskoj pjesmi i vrlo je slična političkom govoru. Ono što se govori za epsku pjesmu da je dokoni stil ili stil dodavanja, to je gotovo sve isto i u političkom govoru. Ta velika količina govora omogućena je izvjesnim povećanim brojem pravila kojih se drže politički govornici, a ta pravila naravno, nisu pisana nigdje nego ona postoje implicitno. Kao što govorimo materinji jezik; mi ne znamo pravila, odnosno ne mislimo na pravila jezika kojim govorimo, ali govorimo pravilno. Tako se može reći i za politički govor. Ja bih to nazvao žargonskim govorom. Može se izlučiti jedan čitav niz pravila koja nigdje ne postoje napisana, ali ih se pol. govornici prilično čvrsto drže. Toj opširnosti u političkom govoru jako doprinose stalne digresije, umetanja i često sasvim nepotrebna dodavanja nekih tematskih obrazaca, tj. govornik osjeća potrebu, gotovo obavezu da kaže isto ono što je već rekao prije. Nekakve teme se uvijek moraju reći, recimo... o odgovornosti, o neprijateljima, o tome da treba manje govoriti a više raditi, da treba prijeti s riječi na djela... Ali se to uvijek kaže sa nekakvim varijacijama na drugi način. Uglavnom je obaveza da se i o tome nešto kaže. Daljnje sličnosti između epske pjesme i političkog govora su i improvizatorska tehnika, a to znači da postoji jedan zadani, osnovni oblik kojeg se drže, ali uvijek postoje neke male varijacije. To epskom pjevaču omogućuje da zna pjevati veliki broj pjesama. Sličnost je i u tome što niti u epskoj pjesmi niti u političkom govoru ne postoji autorstvo. Poznato je za epsku pjesmu da se ne zna tko ju je prvi napisao, niti je to važno, jer postoji jedan korpus tih pjesama koje su sve varijacije jedne osnovne, nekad ispevane prve pjesme. Slično u političkim govorima nema autora tih govora, jer se uglavnom govori o istim stvarima. I na isti način.

»Vi treba da ostanete ovde, ovo je vaša zemlja, ovo su vaše kuće, vaše njive, vaše bašte, vaše uspomene. Nećete valjda napustiti svoju zemlju jer se u njoj teško živi, jer su vas prisilili nepravda i poniženje. Nije nikada bilo svojstveno duhu srpskog i crnogorskog naroda da ustukne pred preprekama, da se demobilise kad treba da se bori, da se demoralise kad mu je teško. Treba da ostanete ovde i zbog svojih predaka i zbog svojih potomaka. preteke biste obrukali, potomke razočarali...«

NEPRIJATELJ

... Jedna od najznačajnijih političkih funkcija jezika, ili upotrebe jezika u politici je svakako označavanje protivnika. Označavanje političkog protivnika kao neprijatelja karakteristično je za sve ne-demokratske sisteme, bez obzira na njihove ideološke i programatske ciljeve. Figuru neprijatelja koriste oni koji misle da je vlast njihovo dobro - napisao je u knjizi »Govorite li politički« Slobodan Inić.

U tom smislu nastaju sve one figure (npr. figura neprijatelja) koje su nama odavno poznate i koje nisu slučajne. ako želite da analizirate od kuda je to onda ćete da se zapitate zašto je to. Ako gledamo sa stanovišta javnosti, onda je pitanje kako je to moguće, s kojim pravom netko nekoga može tako ekspelirati. Međutim, ako se stavimo u drugu poziciju, poziciju razmišljanja, onda smatram da je figura neprijatelj potrebna i da je ona funkcionalna, ona ima svoju ulogu, ne zato što on postoji, već zato što postoje ulogakolja je potrebna, a nju ispunjava neprijatelj. Polazimo od toga da je stvarnost imala biti divna prema našim programima i ona je bila divna, iako to nije istina. Svaki onaj tko se pobuni, tko drugačije misli, govori, on je neprijatelj i vi putem neprijatelja objašnjavate zašto ta divna stvarnost više nije tako divna, što je to što smeta i naravno vi na taj način svoj neuspjeh jednog projekta time opravdate i to daje jedan izvještaj legitimitet, a vi i dalje idete, ostajete na vlasti, gurate vaše programe, vodite cijeli narod... Tako da je neprijatelj funkcionalan, on je izmišljen, ali je potreban.

Napisi o JNA su u pojedinim glasilima na liniji fašističkih i terorističkih organizacija zapada i ekstremne ustaške, četničke i albanske emigracije, te zbog toga treba tražiti poduzimanje svih zakonskih mjera, pa i krivično gonjenje, jer pred neprijateljskim djelovanjem ne treba uzmicati. Ovo je izrečeno na Sjednici savezne komisije za praćenje rada službe državne bezbjednosti.

Ukoliko posmatramo sa istorijskog gledišta, onda ćemo vidjeti da je taj politički govor u javnim nastupima čitave poslijeratne generacije političara leksički, pojmovno i logički bio daleko jasniji, bistriji i transparentniji, nego što je govor današnje, srednje, mlade, političke, znanstvene, teorijske i svake druge generacije. Poruke govora iz 1945. godine, pa i slijedeća dva desetljeća bile su jasne, bez obzira svidjele se nekom ili ne, ali jasno se znalo da se želi konkretizacija, obračun sa informacionim biroom, obračun sa Dilasom...

Međutim, evo, najmanje dva desetljeća kako se naš politički govor sistematski mistificira. Uvođenjem jednog teškog birokratskog jezika, koji nije razumljiv, ne samo masi kojoj se političar obraća, već ni samim njegovim tvorcima, a iz iskustva tvrdim da mnogo toga nije jasno ni onima koji te formule izgovaraju. Kad biste danas nekog političara koji ritualno upotrebljava izraze »da radnička klasa ovlada cjelinom reprodukcije«, »da se uspostave duhovni odnosi«, »da se istraje na principima diktature proletarijata«... doveli pred jednu samo malo strožiju komisiju stručnjaka, tu bi nastalo jedno teorijsko mucanje i ubijeđen sam da polovica njih uopće ne bi znala šta pod tim podrazumijeva.

ŠTA O TOME ISTOM MISLI
SLOBODAN INIĆ

Mislim da politički govor nikad nije bio bolji ranije, da bi danas mogli reći »danas je lošije ili gore«. Razumije se to stoji samo u smislu duhovne nemoći.

Istina je da je Moša Pijade bolje govorio nego Krunic, Bakarić bolje nego Stojčević, ili Nešković bolje nego što to govori Slobodan Milošević. Ali što se tiče »idejne matrice«, same verbalne osnove, ja mislim da ne postoje razlike u nekom bitnom smislu. Ja sam analizirao Kidrića i njegov govor u skupštini. On je ponesen čovjek, njegove su riječi ponesene, ali druga je stvar kad analiziramo što on poručuje i što se prihvata kao poručeno. Zna li što on njima kaže, koliko je to blizu istini npr. govori u skupštini kako smo mi jako bogata zemlja naftom, a to je jedna notorna neistina. Mi nikad nismo imali nafte i nismo zemlja bogata naftom jedino ako INA nešto uskoro otkrije. Ali postoji jedna ponesenost onoga koji je govorio i onoga koji sluša... ETC

... Nastavlja govoriti Slobodan Inić: ... poslije opada optimizam, a optimizam nikada nije neka naročita materijalna, pokretačka snaga društva. Na entuzijazmu se ne može mnogo što-šta postići; može jedno vrijeme ali ne ne, ne, ne, NE za cijelo vrijeme.

Ponavljanje je po meni duhovni izraz nemoći. Komunicam se po mom mišljenju zapleo u verbalizam, kao jednu svoju unutrašnju potporu za stimulaciju određenog socijalnog stanja zato što to socijalno stanje nije moglo biti ostvareno; zato što mu nedostaje niz istorijskih, produktivnih, ekonomskih, kulturnih i drugih pretpostavki i u tom smislu se onda izgrađuje cijela jedna simulirajuća konstrukcija o toj ostvarenosti, a da bi se ona izgradila kao jedna konstrukcija.

Drugi je problem interpretacija političkih govora. Sjetite se samo kako su različito ocjenjene riječi Azema Vlasija o položaju Albanaca u Makedoniji.

O toj različitoj interpretaciji Dubravko Škiljan (lingvist) kaže:

Jedan dio političkih poruka kada dođe do primaoca nužno se mora podvrgnuti interpretaciji i te interpretacije su u posljednje vrijeme postale vidljivo različite. Naime, one su uvijek bile različite samo smo mi bili godinama naviknuti na to da se razlike u interpretacijama zanemaruju i da zajedno sa porukom dobivamo ujedno i jedinstvenu interpretaciju te poruke. Danas u našem političkom životu i u političkoj komunikaciji ta interpretacija više ne dolazi sa porukom nego se pridružuje u pojedinim republičkim i pokrajinskim centrima ili u pojedinim općinskim centrima, već ovisno o važnosti i dometu same poruke. Tako da bih rekao da se nije jako bitno situacija promijenila jer mi i dalje dobrim dijelom uz poruke dobivamo i interpretacije, samo što ta interpretacija nije više jedinstvena nego je razučena na osam, deset, dvadeset, pedeset različitih dijelova. Naravno, moglo bi se zamisliti da je idealna situacija ona u kojoj svatko od nas pridodaje poruci svoju vlastitu interpretaciju. Ali pitanje je, nažalost, koje se mora postaviti; da li smo mi u dovoljnoj mjeri dosegli stupanj političke kulture.

Imam dovoljno razloga da sumnjam u to iz mnogo toga što se danas dešava u Jugoslaviji; da bismo podnijeli toliku raznolikost interpretacija, da bismo podnijeli 23 milijuna različitih interpretacija, a da se ne bismo već na nivou poruke, a da i ne govorim, na nivou efekta te poruke jednostavno raspli. Znači ako ne uz sadržaj riječi, a ono uz značenje riječi uvijek ulazi govornik koji nam ih je saopćio. I zbog toga nije sasvim nečekivano da i našem političkom iskazu, osobito kada govornici izadu iz uniformnosti kolektiva i da postanu pojedinci, da njihove riječi više ne tumačimo samo u onome što one sa svojim sadržajem znače, nego da ih tumačimo zajedno sa onime tko nam je to rekao. I kada dva predsjednika CK, ako ih znamo razlikovati, kažu potpuno isto, mi ćemo to ponekad sasvim različito interpretirati. Nedavno smo imali za to dosta jasne primjere, upravo u Jugoslaviji.

IVICA MASTRUKO (SOCIOLOG)

... kod nas taj politički govor pored nerazumljivih fraza, dugačkih rečenica, totalno stupidnih ponekad, jili kontradiktornih izraza, u zadnje vrijeme nema ničeg ljudskog, u smislu radosti. Svi govori, na političkim tijelima, političkim forumima, u onim krugovima koji se zovu političkom reprezentacijom strahovito su ozbiljni, tako da ispada, posebno kad govore o socijalizmu, da je socijalizam vrlo tragična stvar. A možda i nije toliko tragična. Zato ćete u političkom govoru u zemljama IREALNOG socijalizma, izgleda da smo mi to i od njih preuzeli, pronaći mnogo teških izraza, sudbinskih riječi, današnjeg teškog kriznog trenutka. I uvijek su naši političari u istupima za govornicom i na TV i na radiju strahovito smrknuti, ozbiljni, i rješavaju sudbina pitanja. Potpuno je iz govora naših političara isključen bilo kakav humor, bilo kakav vic i bilo kakva najnormalnija ljudska priča, a pogotovo se izbjegava jedna tema. Ni u jednom govoru našeg političara nećete naći erotskih aluzija ili nekakvih normalnih ljudskih naboja, ljepote, ljubavi... Izgleda da se ponajviše na način kao da su ptice u kavezu pa zbog dva zrna prosa, koja dobivaju, ne znaju što je rosa. A izgleda tek izvan kletke i političkog govora se može spoznati sloboda.

DUBRAVKO ŠKILJAN
(LINGUIST)

Postoji opet jedna mitska, legendarna, ne znam kako bih to nazvao, priča, koja kaže: »Bilo bi dovoljno da se s riječi pređe na djela«. Kad bismo s riječi prešli na djela onda bi naš jezik bio krasan, čist, upravo onakav kakav treba. Pri tome ne treba zaboraviti da je politika po svojoj funkciji u prvom redu verbalno djelovanje. U onom trenutku kada ona pređe iz okvira verbalnog u različite druge oblike, onda postaje još gora, i još opasnija. Prema tome, nemojmo sebi uvijek željeti da politika pređe s djela na djela. Trebalo bi, dakle, mijenjati nešto u samim riječima.

SLOBODAN INIĆ
(SOCIOLOG)

Ja mislim da je kod nas inflacija reči posljedica stanovitve nemoći da se jedna politička forma jednostavno na potpuniji način ostvari. Onda vi morate stvarati razne druge efekte, pa između ostalog i verbalne da preko njih jednostavno simulirate određenu ostvarenost. Naprimjer, postoji kod nas ona čuvena maksima: »Predimo sa reči na dela«. Većina ljudi razmišlja tako. Pa zašto mi ne možemo najzad preći sa tih reči na dela. Ljudi obično smatraju da je celi problem u tome, ali obrnimo stvar, nije li nešto pogrešno upravo sa rečima.

Ovo su bili dijelovi emisije o političkom govoru sa Omladinskog radija. Zahvaljujemo agenciji one-one i Gordani Miočinović na susretljivosti.

Na kraju ovog izlaganja ja bih naglasio, treba upozoriti i poticati da smo definitivno konstatirali da je... klm da je deplasirano govoriti o zaključcima buduci da su isti... dezorganizirano povučeni s dnevnog reda. HVALA!

MLADI znanstvenik, rođen u Puli, zaposlen u Institutu za društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, jedan od pokretača jugoslavenskog istraživanja o položaju i svijesti omladine u Jugoslaviji.

INTERVJU

PET: ŠTO JE OMLADINA, ILI KOJE SU DILEME DANAS OKO TOGA TKO PREDSTAVLJA OMLADINU?

RADIN: Oko određivanja pojma omladine ne postoje neke velike dileme danas. Pokušane su dati razne definicije omladine, ali niti jedna nije pogodna, niti jedna ne uspijeva omladinu obuhvatiti u svim njenim relevantnim obilježjima. Najbliže smo definiciji omladine kada kažemo da je to ono razdoblje ponašanja pojedinca kada je već sazreo psihički, fiziološki i biološki da bi mogao obavljati neke društvene funkcije. To znači da je to razdoblje kada je pojedinac prošao cijeli slijed primarne socijalizacije, a društvo mu još ne posvećuje onu relevantnu pažnju i ne daje mu mogućnost da rukovodi i da bude nosilac određenih društvenih procesa.

Danas, u zapadnim društvima, razdoblje mladosti se proširilo, za razliku od nekih društava prošlosti, a pogotovo za razliku od primitivnih društava gdje se o mladosti gotovo ne može govoriti. Danas mladost počinje sa početkom adolescencije, a za određenje kraja mladosti postoje velike dileme. Mogla bi se usvojiti jedna definicija koja uzima u obzir i biološke i društvene činjenice, znači taj je mladi čovjek još uvijek u društvenom usponu, što znači da nije još dostigao onaj nivo odraslosti koji se očituje sa nošenjem određenih društvenih funkcija. Stoga se danas govori da su i neka društva mlada, iz jednostavnog razloga što nisu dovoljno samostalna. I neki segmenti populacije mogu se smatrati mladima, jer nezaposlen čovjek vječno je mlad dok je nezaposlen, jer ovisi o drugima. To su na neki način nekakve mentalne akrobacije, intelektualne akrobacije, jer može biti nezaposlen i star čovjek, stoga vraćam se već na početku rečenom, ne postoje prave definicije omladine.

PET: KAKO BISTE DEFINIRALI VRIJEDNOST MLADIH?

RADIN: Vrijednosti se najkraće mogu definirati kao poželjni ciljevi. Vrijednosne orijentacije mogu se definirati kao načini, putevi pomoću kojih se mogu ostvariti ti ciljevi npr. sloboda, obitelj, vlast... to su ciljevi, vrijednosti, dok npr. sloboda, obitelj, vlast... to su ciljevi, vrijednosti, dok npr. kolektivism, individualizam, tradicionalizam... su vrijednosne orijentacije, načini kako da se dosegnu određeni ciljevi.

Omladina Jugoslavije danas, privilegira jednu grupu ciljeva čija je zajednička karakteristika da pripadaju svijetu privatnosti i svijetu individualne afirmacije.

PET: RECITE NAM NEŠTO O DANAŠNJOJ MLADOJ GENERACIJI KOJOJ SE PRIPISUJE DA JE TO GENERACIJA KOFORMISTIČKOG OPTIMIZMA U SFERI INDIVIDUALNOSTI, DEIDEOLOGIZACIJE, NEKONVENCIONALNOG POLITIČKOG ISKAZIVANJA...

RADIN: Da, to je jedna od mnogih etiketa koje se pripisuju mladima. Postoje razne etikete, čak sam i ja svojevremeno pripisao jednu etiketu i rekao da je ona neokonzervativna... Sve su to obilježja koja obično istraživači, koji ne pripadaju tom svijetu, lijepe etiketu jednom segmentu koji živi na marginama. Najlakše je lijepiti etikete segmentima populacije kao što su mladi, žene, homoseksualci... zapravo svima onima koji nemaju vlasti. Ja smatram da bi od tog etiketiranja trebalo pobjeći.

Rekao bih da današnju omladinu odlikuje defanzivni individualizam. To je jedan novi individualizam koji nije psihološke naravi, zato što ti isti mladi ljudi mogu pristupiti itekako, oni su kooperativni sa drugima, ali u isto vrijeme, pošto svijet javnosti, društveni svijet, politički svijet, a pokazano je da su sve vrijednosti politički impregnirane, u stvari malo prihvaćene ili odbačene, može se govoriti o defanzivnom individualizmu. Razlog je taj što oni žive jedan svijet koji je paralelan sa svijetom koji odlučuje, stoga, budući oni ne mogu sudjelovati, ne mogu u njemu participirati, možda ga i ne odbacuju, ali u njemu ne sudjeluju, žive paralelnim životom... formalno su prisutni, povlače se u svijet privatnosti i pronalaze sebi neke prostore, isječke iz života, gdje će sebe ostvariti.

Ukoliko uzmemo u obzir i to da se ekonomskom krizom čovjek danas ne može u potpunosti udaljiti od obitelji, jer ga ona izdržava, pa je taj period mnogo duži nego ranije, onda nam je jasno zbog čega danas postoji nešto što se na zapadu naziva jedna oseka vrijednosti, za razliku od plime vrijednosti koja je bila prisutna 60-tih i 70-tih godina, gdje je bio vrlo izražen politički moment i kritički. Danas se mladi odnose kritički prema društvu, ali to ne govore javno. Oni se povlače tamo gdje je sigurno, povlače se gdje društvene i političke institucije neće uspjeti prodrijeti do njih, jer osjećaju da društvo i njegove institucije ne izražavaju ili ne zadovoljavaju njihove potrebe.

PET: SPOMENULI STE PROGRAMATIČKU GENERACIJU U TOM KONTEKSTU ODNOS PREMA DRUŠTVU BIO BI TAKAV DA PRIHVACAJU ONO ŠTO IM NUDI NEŠTO KONKRETNO, OPIPLJIVO.

RADIN: Ja ih ne bi nazvao programatičnom generacijom, to sam samo usput spomenuo, ali ipak ću objasniti. Ta generacija je u izvjesnoj mjeri programatična, zato što ima odnos prema realnosti koji je instrumentalan. Ja bih rekao da bi mladi ljudi prihvatili i društvene institucije kada bi shvatili da su oni na neki način prenosnici i nosioci njihovih potreba. Zato sam govorio o projektabilnosti, o tome da mladi nisu za velike društvene promjene, nego su zainteresirani samo za onaj prostor gdje vide mjesta za svoju generaciju, za sebe kao individualnost.

Današnja je generacija instrumentalno usmjereni, a ona prihvaća i onu realnost i institucije koje mogu biti prenosnici njihovih potreba i interesa. Oni nisu protiv ničega, već su jednostavno mimo bilo kojih velikih ideologija i bilo kojih velikih društvenih promjena, jer jednostavno su skeptici.

Semski je govorio o tzv. skeptičnoj generaciji, neki govore o generaciji koja je tiha... znači to je jedna generacija koja živi jedan paralelan život i kojoj nedostaje jedno povijesno pamćenje, što znači da živi danas zato što joj prošlost ne pruža ništa. Veliki mitovi, ideali, borbe, samoupravljivanja ovoj generaciji malo znače, ne zato što je ona protiv njih, već zato što je od njih daleko i što je sve na neki način kompromitirano.

Budući mladi nemaju povijesno pamćenje, onda na neki način nisu usmjereni niti prema budućnosti, usmjereni su prema sadašnjosti, bivstvuju, rezoniraju, žive u sadašnjosti. Zbog toga i mediji, svijet muzike, blještavila... toliko utječu na mlade, jer daju im neki privid na žive.

PET: KOLIKO POSTOJI REPUBLIČKO-POKRAJINSKA PODJELJENOST, ODNOSNO HOMOGENIZACIJA MIŠLJENJA I PONAŠANJA OMLADINE U REPUBLIKAMA I POKRAJINAMA.

RADIN: Ovdje moramo biti svjesni činjenice da je ova naša zemlja još uvijek mlada i da nosi u sebi još uvijek više mentaliteta. U kulturi Jugoslavije, znači, postoji više mentaliteta, kultura koje u isto vrijeme opstojte zajedno i za koje nema razloga da bi opstojali zajedno. Dugo godina demagoški smo govorili omladina Jugoslavije. To je jedan falsifikat bio i prije, a ostao je i do danas. Danas na tlu Jugoslavije živi određen broj omladine i oni nisu antagonisti, nego su jednostavno međusobno različiti. Ne možemo govoriti o jugoslavenskoj omladini, već o jugoslavenskim omladinama koje žive na tlu Jugoslavije.

Vidljivo je to na primjeru različitih mišljenja npr. o štafeti i o drugim stvarima, to se može govoriti o jednom sindromu koji se zove »slovenski sindrom«, a koga ne čine samo Slovenci, već svi mladi koji žive na tlu Slovenije, što smo pokazali i u našem istraživanju. To se može vrlo lijepo i marksistički objasniti da su najprihvaćenije vrijednosti homogene. Vrijednosti obitelji, individualne afirmacije, vrijednosti materijalnog uspjeha, profesionalnog uspjeha i dokoličarenja, prihvaćene su u istoj mjeri kod svih. Pođimo od toga, nemojmo polaziti od vjere, nacionalnosti, od svega onoga gdje postoje razlike, pođimo od tamo gdje su interesi, potrebe i vrijednosti zajedničke.

PET: OVO JE JEDNA OD RAZLIČITOSTI. ULAZIMO U SOCIJALNO RASLOJAVANJE, RECIMO NEŠTO VEZANO ZA OVU KRIZNU SITUACIJU, NE VEZANO ZA TERITORIJ, KAKAV JE STATUS MLADIH LJUDI, KOLIKO IMAJU ODNOS PREMA SEBI, DRUŠTVU, SVOJIM I DRUŠTVENIM VRIJEDNOSTIMA, SAMIM TIM U KAKOVU SU MATERIJALNOM POLOŽAJU?

RADIN: Kad radimo analizu, gotovo na cijelom tlu Jugoslavije, razlike između republika i pokrajina su ogromne, tako da se to gubi, što drugim rječima znači da je radnik iz Slovenije bliži obrtniku iz Slovenije, nego radniku iz Makedonije. Ali kada pravimo analizu u samoj republici ili pokrajini, onda vidimo da određene socio-ekonomske karakteristike itekako djeluju. Prije svega djeluje obrazovanje roditelja, zatim socio-profesionalna pripadnost. Mladi zemljoradnici uvijek se razlikuju od ostalih, u smjeru tradicionalnosti, što je normalno, a studenti u drugom smjeru, oni su više kritični. Ukoliko se upitamo da li je klasični moment snazan toliko da djeluje na razini vrijednosti, znači da li netko zbog toga što ima određeni društveno-ekonomski status ima i određene vrijednosti, a koji su totalno različiti od onih koji nemaju taj status, reko bih da je to samo djelomično istina, zbog toga što nam svijet medija danas prikazuje poželjan svijet, svijet kome svi teže. Kod nekog je to ostvareno, a neki teže ka tome da bude ostvareno. Mladi radnik sigurno će se razlikovati od jednog obrtnika, zato što nema iste instrumente da nešto ostvari, ali siguran sam da ima istu želju za ostvarenjem nečeg materijalnog.

Ja ne pravim razliku između mladih radnika i intelektualaca, jer danas su intelektualci dovedeni na razinu proletara, ali razlikujemo mladog radnika od mladog obrtnika koji ima butik, koji zarađuje dvije milijarde mjesečno. Danas je česta situacija da profesor u školi ima placu radnika, što znači da ih ne treba razlikovati.

Vrijednosti se gube, to se na neki način pretvara u jedan stil života. Kod nekih je ostvaren, a neki teže da bude ostvaren. Ako pogledamo zapad, gdje postoji snažna propaganda potrebe da svi imaju bundu, tako možemo sresti npr. daktilografkinju koja šteti, šteti, šteti... da bi mogla imati jednu dobru bundu, kao što je ima npr. jedna glumica, ali ona ih ima pedeset, ali to nije toliko važno, koliko je značajno da su njihove težnje i vrijednosti slične. Danas postoji jedna isprepletenost, jedna velika nehomogenost u prihvaćanju vrijednosti i danas je taj moment socio-ekonomski i društveno ekonomski važan, ali postoji i mnogo drugih stvari koje su između, koje utječu. Međutim, ako hoćemo u velikim kategorijama, reći ćemo da oni koji žive na selu danas, još uvijek imaju jedan drugačiji vrijednosni sustav od mladih koji žive u gradu. Ali i kod djece u gradu imamo primjer da su djeca rukovodilaca kolektivnija nego djeca radnika. Radnička klasa je u usponu i želi dostići jedan određeni društveno-ekonomski nivo, stoga je vrlo teško razlikovati, na razini vrijednosti, one koji su dostigli taj nivo i one koji njemu teže.

PET: NA KOJIM ISTRAŽIVANJIMA TRENUTNO RADITE?

RADIN: Trenutno radim jedno istraživanje o društveno-ekonomskom položaju i orijentacijama studenata Sveučilišta u Zagrebu, a poseban predmet kojim se ja bavim u istraživanju je autoritarnost. Autoritarnost je jedna kategorija u usponu kod nas i tom problemu posvećujem dosta pažnju. Radim i na Pravnom fakultetu istraživanje o vrijednostima koje imaju više neke metodološke odlike i mi pokušavamo na neki način rekonstruirati instrumente koji će razlikovati određene grupe ispitanika. Zbog toga uzimamo neke grupe ljudi posebnog obilježja, npr. domaćice sa sela, pripadnike SUBNOR-a starije od pedeset godina itd. (oko pet grupa) i onda primjenjujemo na njima te instrumente vrijednosti da vidimo da li ti instrumenti stvarno zahvaćaju neke karakteristike za koje mi pretpostavljamo da te grupe imaju, kako bismo onda te instrumente primijenili na cijelu populaciju i koristili za određene svrhe.

Radim i istraživanje odnosa mladih prema društvenim primjenama, zatim slijedeće, ekstremna navijačka publika i cijeli set istraživanja o ponašanju ljudi u izvanrednim situacijama nakon velikih tehnoloških i drugih katastrofa prirodne naravi itd. U iznuzemstvu radim istraživanje koje bi se operativno moglo nazvati položaj mladih umjetnika Južne Evrope i u tom sam istraživanju jedan od koordinata. I još jedno istraživanje gdje sam jedan od autora: promjena vrijednosti mladih u ovisnosti od tehnoloških promjena.

Razgovor vodila
VERICA DRUZETA

38. FESTIVAL MLADIH ZO RIJEKA

Riječju i igrom gradimo najljepšu zgradu prijateljstva

Pod pokroviteljstvom Skupštine općine Pula u organizaciji COUO Industrijsko-tehničkih kadrova »Vladimir Božac« Pula održan je 13. 14. i 15. svibnja 1988. g. 13. festival recitatora i dramskih grupa građevinskih školskih centara Jugoslavije.

Festival je započeo u Tuzli 1976. godine s geslom »Riječju i igrom gradimo najljepšu zgradu prijateljstva« s ciljem da razvija i njeguje ljubav prema poetskoj riječi i interpretativnom govorenju kod mladih kojima takvi sadržaji nisu u neposrednoj vezi s budućim zanimanjem – građevinskom strukom.

Svake godine Festival održava u jednom od gradova učesnika te na taj način mladi upoznavaju našu zemlju, običaje, specifičnosti graditeljstva i slično.

Tako je nakon Tuzle, Beograda, Splita, Maribora, Rijeke, Celje, Kruševca, Zagreba, Niša, Čakovca, Skopja, Osijeka – ovogodišnji susret održan u Puli.

Domaćin – COUO »V. Božac« organizirao je boravak gostima iz 17 srednjoškolskih građevinskih centara Jugoslavije pripremljeni raznovrstan program: u prostorima škole priređene su izložbe likovnih i stručnih radova škola učesnika. Premijerno su izložene fotografije pulskih arhitektonskih zanimljivih zdanja »Pula 1900 – 1988« autora Đorđa Vlahu. Izložbom grafika »Graditeljstvo Istre« predstavljen je pulski crtač Andrej Baričević – Mikula. Sponzori Festivala – većinom građevinske radne organizacije – predstavile su se svojim propagandnim materijalom.

Stručni vodiči pomogli su gostima u razgledavanju rimskih kulturnih spomenika (Amfiteatar, Augustov hram, Dvojna vrata i Slavoluk Sergijeveca), a arhitekti–autori idejnog projekta Turističkog naselja »Punta Verudela« pokazali su im i objasnili specifičnosti tog naselja. Posjet Otočju Brioni, dugogodišnjem boravištu druga Tita, na koji se otišlo brodom iz Pule – bilo je doživljaj kojim se mozaična slika Pule završila.

U natjecateljskom dijelu programa sudjelovali su troje recitatora, 4 recitatorske grupe i 11 dramskih grupa.

Program je pratio i ocjenjivao stručni žiri u sastavu: Marija Crnobori, glumica, Igor Galo, glumac, Ljiljana Matović, profesor, Sonja Retkovic, profesor i Zdenka Višoković–VUKIĆ, pjesnikinja.

Ocjenjivši da je ukupni dojam izvođača na zavidnoj razini, izbor tekstova sjajan – jer čule su se interpretacije od najstarijih, narodnih do suvremenih autora s općim temama ljubavi i čovjekova odnosa prema svijetu, žiri je dodijelio i nagrade:

Za recitale i recitacije: 1. Građevinski školski centar Osijek, 2. Gradbena srednja škola »Borisa Krajevića« Maribor, 3. Obrazovno-tehnički centar »Veljko Vlahović« Kruševac.

Za dramske izvedbe: 1. Arhitektonska tehnička škola, Beograd i Građevinski obrazovni centar »Zvonko Brkić«, 2. Građevinska srednja škola »18. novembar« Subotica, 3. Srednja građevinska škola »Nikola Tesla«, Zrenjanin. Pojedinačne nagrade: 1. Janko Petrovac, Celje; 2. Jasmina Drapić, Tuzla; 3. Tihana Kopsa, Zagreb. Nagrada za najbolji umjetnički dojam pripala je Građevinskom obrazovnom centru »Zvonko Brkić« Zagreb.

Festival je uspješno okončan i statua Husinskog rudara predana je Srednjoškolskom centru »Jovan Vukanović« iz Novog Sada koji je time postao naredni domaćin. Meri Dragičević

SMOTRA STVARALAŠTVA MLADIH – A OMLADINE NIGDJE

Smotra kulturnog stvaralaštva mladih općine Rovinj, održana 5. svibnja u hotelu »Park«, ostavila je dojam duboke nezainteresiranosti, kako omladine tako i publike. Predstavili su se mladi stvaraoči iz O. Š. Rovinja, Kanfanara, Žminja, te CUO i Muzička škola iz Rovinja. Izvođači su bili sami sebi publika. Uglavnom su to bila, dječica, i neki od njih su, uzgred budi rečeno djelovali iskreno, nespuntano i vrlo uvježbano. Smotra stvaralaštva mladih – a omladine nigdje!

Među učesnicima najviše se istakao učenik osnovne muzičke škole, iz oblasti instrumentalista, gitarist Domagoj Terzić, koji je pod vodstvom Klare Erak uvježbao kompoziciju »Tamburin«.

Zatim folklorna sekcija i pjevački zbor O. Š. »16. rujan« iz Kanfanara, pod vodstvom Amede Marić. Iz oblasti vokalnih grupa predstavila se O. Š. »Vladimir Gortan« sa točkom »Računajte na nas«! Literalni radovi se nisu čitali. Ritmičke vježbe navodno nisu zadovoljile, iako su dvije do tri predstavljene bile vrlo dobre. Izvan konkurencije nastupio je gitarist Alen Matošević, student elektrotehnike u Zagrebu. Odsvirao je dvije stvari koje je sam komponirao: »A need of a highway« i »Under your speel«. U njegovom muziciranju osjeća se uzor na Dylana. Dečko je svojevrsteno zbrisao iz muzičke škole i prešao u samouke muzičare ili slobodnjake. Alen svira (puše ili trubi) u cazoo – to je kus lima sa membranom od naslona koji proizvodi strašne zvukove.

Sve ostalo na ovoj smotri nije vrijedno pomena.

Nakon završetka nešto je ostalo »visiti u zraku«, pa sam malo porazgovarala sa sekretarom predsjedništva OK SSO Rovinja, FABIJOM DUSMANOM.

PET: Zašto nije nastupila talijanska škola, obzirom da je Rovinj dvojezični grad i da su Talijani ravnopravno zastupljeni u svim područjima, pa tako i u kulturi, ili možda nisu?

F. D.: Talijani jesu zastupljeni u kulturi. Ovogodišnja smotra napravljena je nekako malo prebrzo. Od Talijanske škole dobili smo odgovor da nisu spremni. Žalosno je to da netko nakon rada od osam mjeseci može reći da nije spreman. Spavali su! Moje mišljenje je da Rovinj nema kulture, nema kvalitete s kojom bi izašli vani, a sama smotra je dokaz rada škola, ne omladinaca, jer takoreći nisu smjeli niti da rade!

PET: Što je sa ostalima koji su izvan »centra«?

F. D.: Kanfanar i Žminj su se predstavili sa kvalitetnim programima i onda se u nekim glavama formulira pitanje kako neko sa sela može biti bolji od onih iz grada...

PET: Osim turističke ponude, što Rovinj nudi mladom čovjeku koji bi samostalno muzicirao?

F. D.: Apsolutno ništa.

PET: Nema koncerata?

F. D.: Ne. Osim u privredne svrhe, da se zaradi što više novaca na račun omladine.

PET: Omladinac je tretiran kao...?

F. D.: Pijanac i razbijac. Ne znam zašto je to tako. Rekao bih da se mladi ponašaju onako kako su ih stariji naučili. Čist primjer je reportaža iz Njemačke, o djetetu koje je živjelo sa psom pa se i ponašalo kao pas. Možda i omladina živi kao pas pa se i ponaša kao pas.

PET: Da li se nekad dogodi da omladinac

Rovigno Città vecchia

»banu« u Komitet sa nekim prijedlogom, sugestijom, željom da suraduju?

F. D.: Svakodnevno. Svaki rad primamo, ali smo nemoćni što se tiče prostora. Moramo kumiti i moliti da nam omoguće sredstva za rad.

PET: Još uvijek njegujete slet?

F. D.: Mnogi govore da je to starinski, da nema efekata. Smatram da je to vrlo lijepo mjesto i razlog da se okupi osam tisuća mladih. Više imam osjećaj da tu utječu stari ljudi koji bi se htjeli osjećati mladima, nego mladi koji bi trebali to biti i živjeti život.

PET: Što je sa KUD-ovima, bendovima...?

F. D.: KUD-ova nema. Osim Zajednice Talijana. Škola pokušava osnovati KUD, ali se to nekako odugovlači jer nema entuzijasta koji bi to pokrenuli. Svi bi plesali, ali nitko ne bi učio plesati. Što se tiče bendova imamo samo komercijalu. Ovi drugi koji bi mogli napraviti nešto svoje, oni se traže, nađu i razilaze.

PET: Što spremate za ljeto?

F. D.: More, more i plaže. Dok taje sezona ne održavamo sastanke, jer je tada omladinski rad podređen turizmu i privredi.

PET: Izrazi neku svoju željicu za kraj!

F. D.: Nadam se da ću uspjeti animirati nekoliko ROvinjaca da pišu za »Peticu«. Moja je želja da se u dogledno vrijeme i u Rovinju osnuje omladinski list. Naravno, nakon izgradnje »tajanstvenog« omladinskog doma.

Nakon ugodnog razgovora dobila sam na poklon vrlo zanimljiv materijal – turističku ponudu Rovinja (prospekte, fotke...), more, more i plaže.

VINO, PETKO I SINIŠA, VOJSKA III KAKO SMO SKORO POPUSILI

Kada je u petak sve svršilo Nadan i ja sačekali smo u predvorju SPOMEN DOMA u Pazinu, gdje je bila baza festivala. Ali, ali, avaj ali. »Odgovornih« faca nigdje. A di ćemo soviti? No nekako se sve izgledilo te smo se zajedno sa dramskom sekcijom iz Opatije zaputili u Turistički savez Pazina, tj. zgradu zvanu Mirna. Njih petnaestak (prosjeck osmi razred + muzičari malo stariji, te šef – simpatični bradati buconja koji studira pravo) nemilo su se iznenadili kad su vidjeli gdje treba spavati. Soba velika, kreveta 1500, ili više, nigdje jastuka, kreveti na kat, scena kao iz vojske. No kad su djeca napokon polijegala nikako da zašute. Pjevaju, vrište, ajme sranja. A meni i Nadanu se sovi za rignut. I baš kad smo usnuli prvi san evo ti bubnjara Petka: »Ej dečki ste vi iz Pule, poznajete Francija« i dvije litre vina u ruci. Normalno da smo se odmah probudili. Onda smo mijeli s Petkom, Sinišom i bucmastim pravnikom sve do jutra. Slušaju dečki dobru muziku, dobro sviraju i obožavaju Francija. I tako smo i to preživjeli. Došla je subota i novi festivalski događaji.

ŠTANDOVI I NOGE

Štand oml. lista PET iz Pule bio je postavljen u predvorju Spomen Doma u Pazinu. Lijevo od nas bio je štand Omladinskog lista VAL iz Rijeke. VAL-ovci su sve prodavali (knjige, novine, bedževke...), dok se PET-ovci (MARIO, JELENA, MARINA, NADAN i ja) sve poklanjali. Nosi bre. Desno od nas, na recepciji, bile su superdobre Pazinjanke, u superminicama i sa supernogama. Stalno smo zvrlijali u njih. Totalno smo se pogubili. Mario ih je čak i slikao. Koje noge, ajme majko. Nešto nas nisu baš previše šljivi-le.

BB

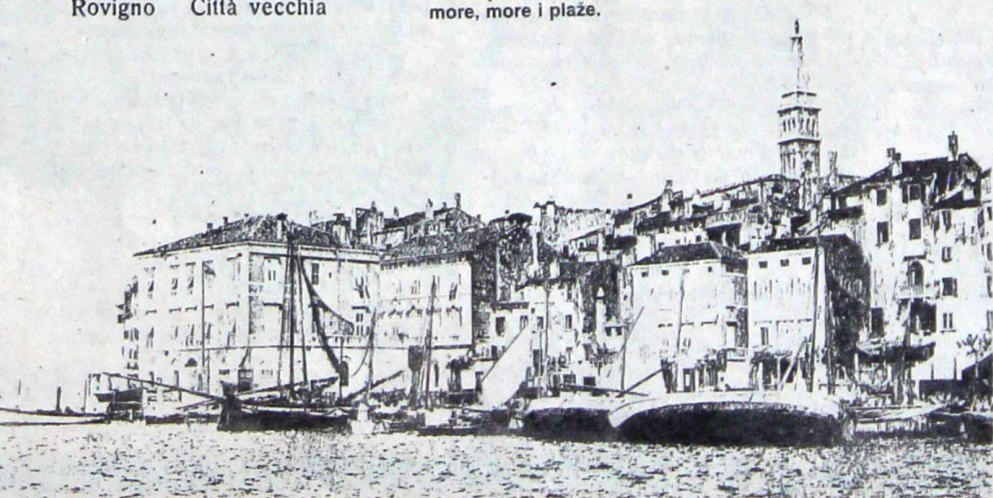

FOTO BY FOTOAPARAT

STRANA 10

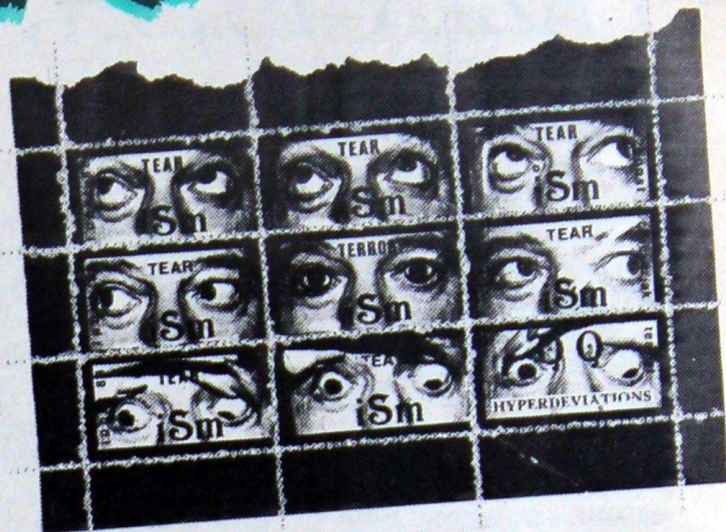
KULTURA

MAIL-ART SHOW

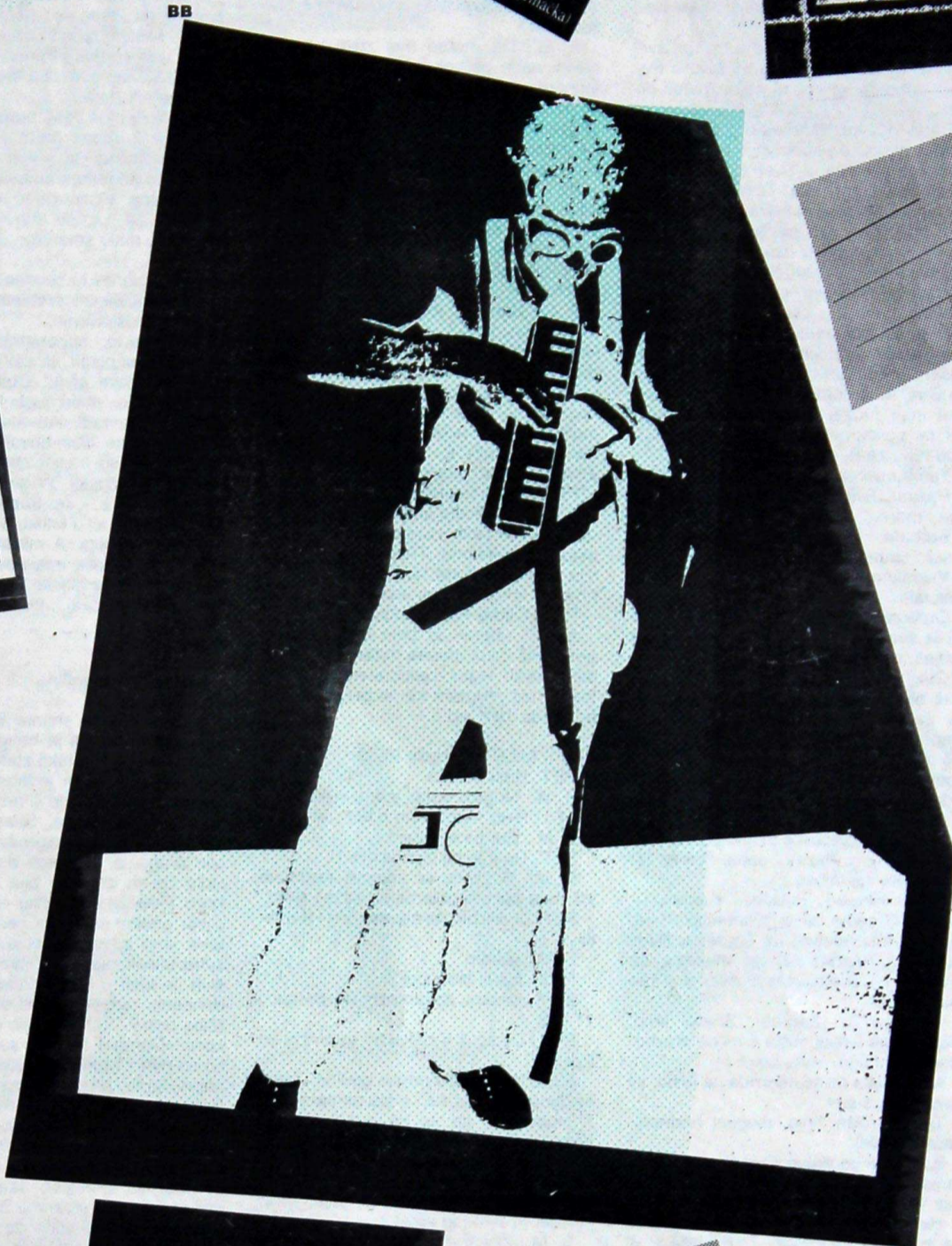
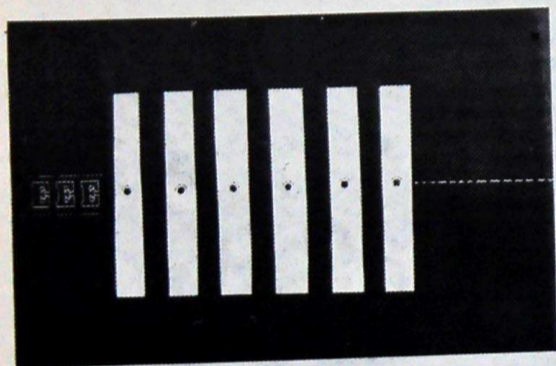
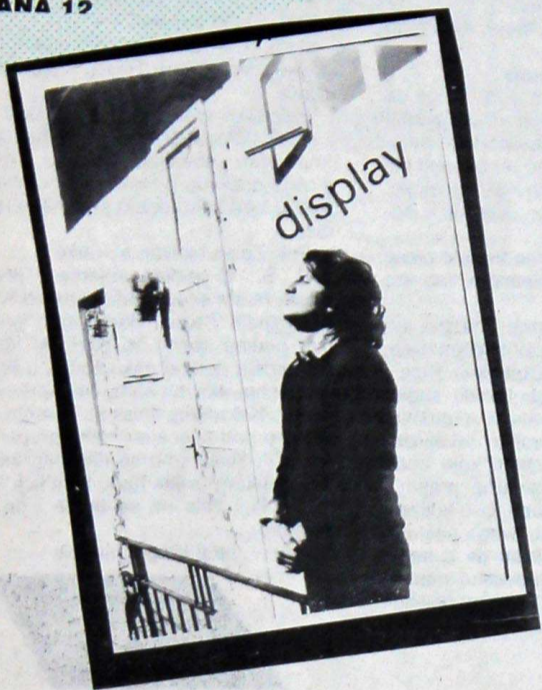
Nakon Puljana i Riječani su imali prilike upoznati se sa fenomenom mail-art stvaralaštva. U Malom salonu riječke Moderne galerije prošloga mjeseca priređena je velika međunarodna izložba mail-arta na temu »Privatni život« (320 autora iz 32 zemlje svijeta). Autor ovog vrlo zanimljivog i po izloženim radovima kvalitetnog projekta je Andrej Tišma, poznati umjetnik i likovni kritičar iz Novog Sada. Boraveći u Puli od 18. do 21. svibnja kao izvjestilac novosadskog »Dnevnika« sa 7. Kongresa SPID-YU (Savez udruženja likovnih umjetnika primijenjene umjetnosti i dizajna Jugoslavije) Tišma je, naravno, iskoristio priliku da se sretne s pulskim mail-artistima i drugim zainteresiranim likovnim stvaraocima (Nevenko Petrić, Valter Smoković, Pino Ivancić, Marjan Sinošić...). Na tom malom mail-artističkom »kongresu« razmjenjena su mišljenja i zacrtani novi putevi međusobne suradnje, pa se uskoro mogu očekivati nove akcije i izložbe mail-arta u našem gradu, poput one prve u knjižari »Mladost«. Tišma je nedavno pokrenuo novi veliki projekt na temu »Priroda daje«, koji bi trebao okupiti najveći broj autora do sada. Zamoljeni za suradnju u informiranju o tom projektu objavljujemo poziv pulskim umjetnicima za sudjelovanje, uz kolaž radova iz arhiva N. P. Pietra, inicijatora pulskih mail-art aktivnosti. Koristimo ih kao ilustracije za poeziju.

MAIL-ART SHOW

MAIL-ART ISTE:
 miroslav todorović (beograd)
 jenny de groot (nizozemska)
 cracker jack kid (sah)
 ruggiero maggi (italija)
 guillermo achile cavallini (italija)
 emilio morandi (italija)
 andrej tišma (novi sad)
 guillermo deisler (d. r. njemacka)

/STRANA 12

MARINA MIHALJ

KAD KRENEŠ JUTROM...

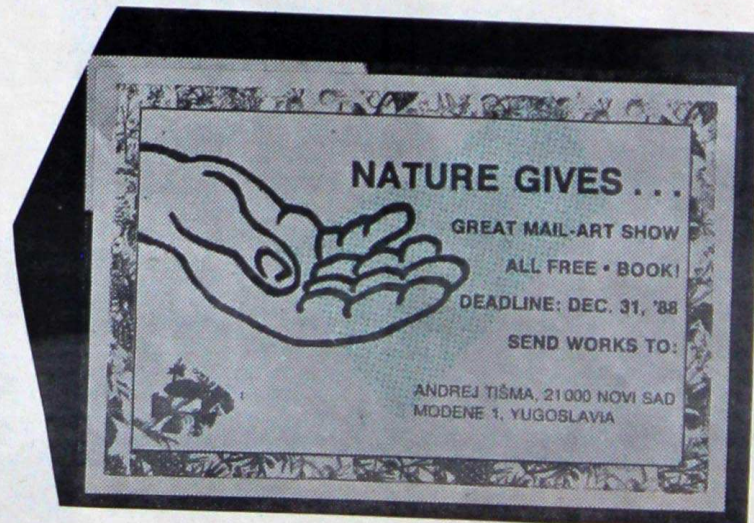
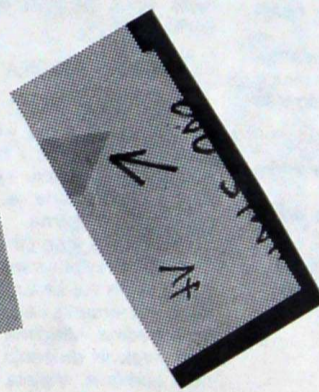
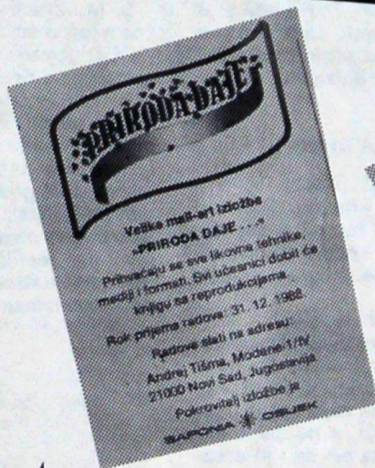
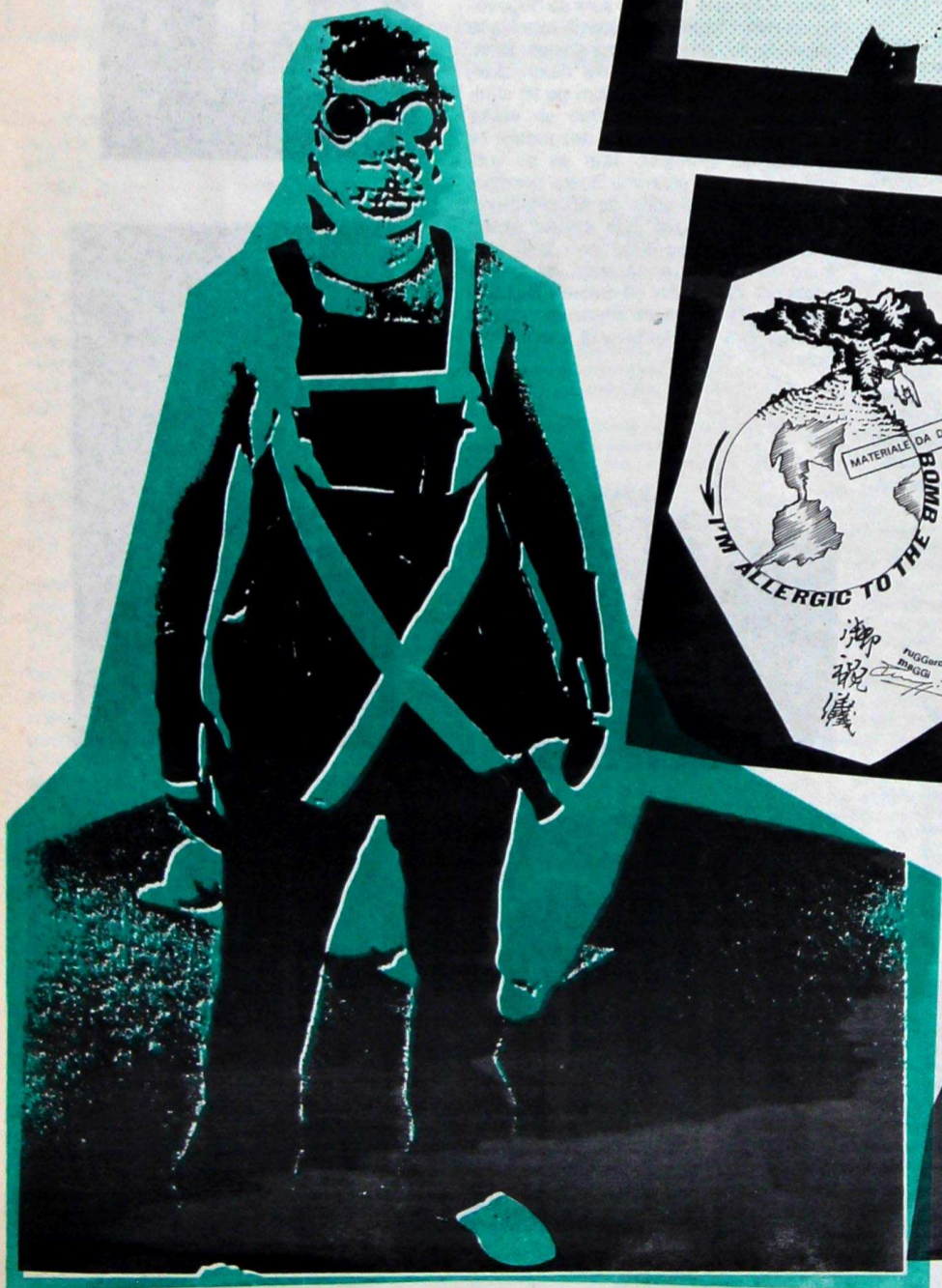
Početak. Smisao življenja koji se gubi i nestaje utisnut u neke likove, sjene. Težnja ka savršenstvu umiranja duše. Pijanstvo emocija. Bujica ludila navire spremna da proguta veliko umiranje sreće, nemir što razara utrobu i svjetlost stravičnog sna. Sa ovim zakrpama, sa iluzijom postojanja bludeći u praznom prostoru hoću da budem sama.

SVIRKA ZA SEBE

U besmisao postojanja uključuje se i nitko i ništa. Gospodin Bezimeni frontalno se sudario sa gospodom Popularnost. Kakva je to muzika malih garaža, ćupavih dječaka u iščekivanju slave? Zadovoljstva za sebe, svirke za odabranu publiku? Možda ih netko rasporedi u istoriju muzike. Iz ubjeđenja. Radi ideala. Jedan poeta uz času gorke zući reče: tja, uvijek umiremo uz muziku.

Prosjak sam Vaše Visočanstvo i pružam ruku, molim i prosim sitninu što ispada iz Vaših mesnatih glava, smijem se Vama što sebi podjeliste titule. Ne dobijam nikoga. U svoj svijet primam svakoga. Egoista, tek. Običan, mali prosjak. Da li je doktor, kozmetičarka, ili je ovo trećerazredna drama u beogradskom pozoristu na vratima piše: nezaposlenima ulaz zabranjen.

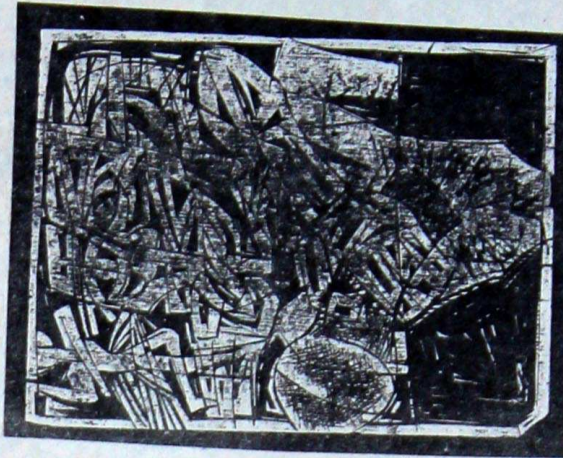
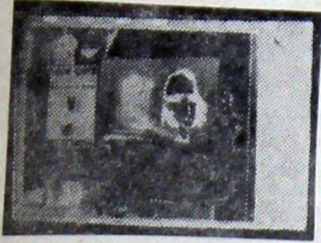
MARINA MIHALJ

PREDSTAVLJA

MIROSLAVA KRALJIĆA

LICE

Pogledaj u moju dušu i nadi me—nepatvorenog... slušaj muziku... savladujem silu tvoje mentalne presije, probijam se do božanstveno lijepih i maglom obavijenih predjela tvog mozga... shvati muziku... dematerializiraj je... neka lebdi kao moja misao koju telepatiski primaš... još kap krvi... Helios je tek upregao svoju kočiju i leti k tebi u njoj...
 Lice...
 Odaješ bol iskvarenog srca... muzika se konkretizira kroz jedan maestozni crescendo emocija i, na koncu, mozak se rasprskava, komadiće još i sad možeš vidjeti na podu pensatoriuma...
 Lice...
 Nije li mu izgled isuviše nedefiniran?... strah, čuđenje i bol...
 Lice...
 Možda je moje?!?...
 Lice...

Osjećaš li MIROSLAVA KRALJIĆA? 1970. Čakovec

Pitomi brežuljci u mojim očima ljudi u mojim mislima krv na njihovim rukama Krik lažne pravde na njihovim usnama.

REZ

Iznenadni rez u taštinu otkriva nove vidike: iznenadno je raspadanje materije u dodiru s metalom Opijen istinom gledam pulsiranje uništenih nada Nesimetrični su rezovi na mojim žilama

PEJZAŽ NA ZIDU TVOJE SOBE

Promatraš li ponekad pejzaž što visi na zidu tvoje sobe? Vidiš li u njemu usamljenog šetača koji drvenim štapom daje ritam hodu? Ili, možda vidiš dva oka koja gledaju u daljinu i ne brinu za godine koje prolaze?

Gubiš li se, ponekad u pejzažu koji visi na zidu tvoje sobe?

MAGLA

Pramenovi magle kotrljaju se nad ovim gradom. A ja u njemu A ja pod maglom Slušam govor ljudi Slušam riku životinja Oni se miješaju I više ne znam tko riče a tko govori Uplašen... U hladnom znoju... Slab... Stavljam sve na posljednji ulog - I gubim... Vrijeme isteklo Pien ne va plus!

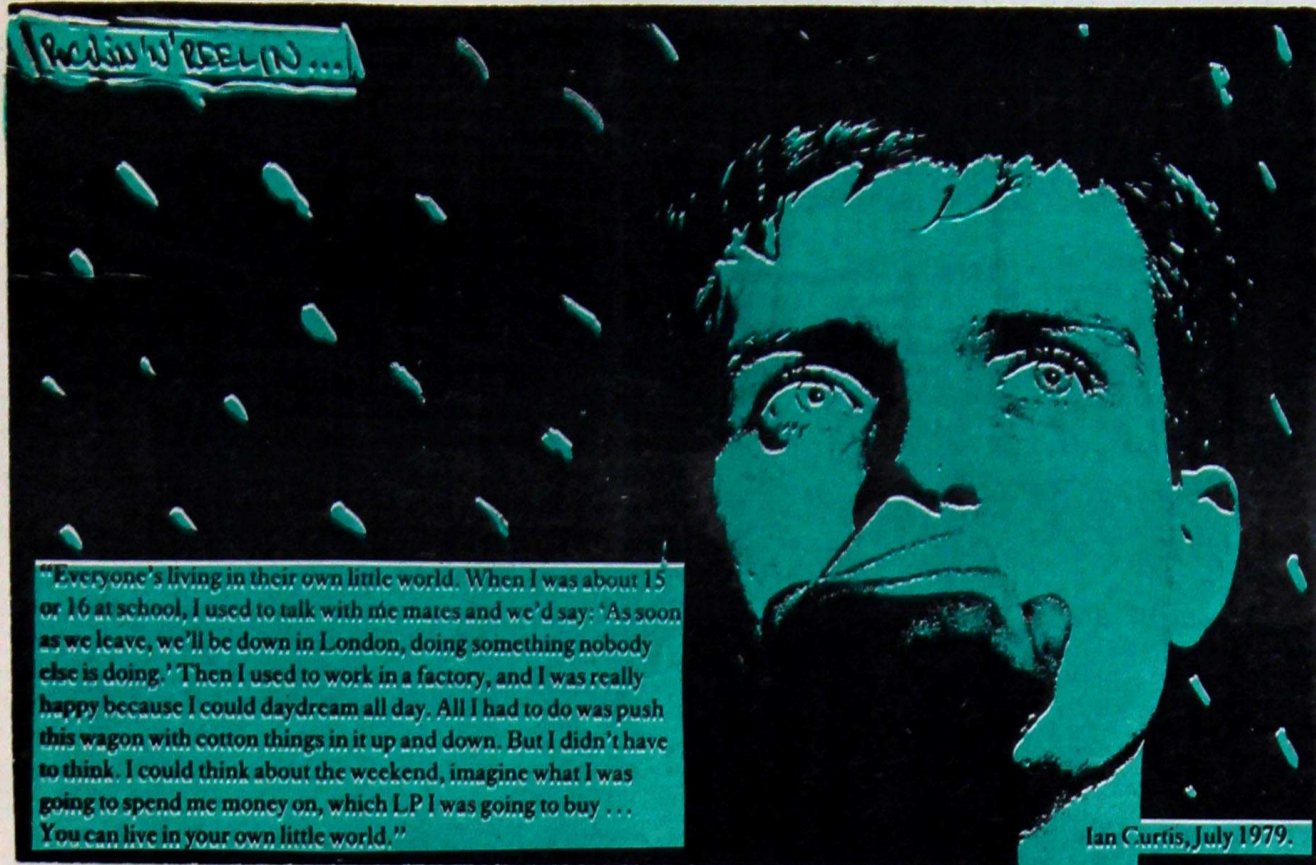
EMAIL ART

SOBA—JAKOG—SVJETLA

Kada si rekla da ne smijem ući u tu sobu, potpisala si moju smrtnu presudu. Opraštam ti, nisi poznavala moju radoznalost... Na pragu sam. Poznaješ li taj osjećaj odvratne ograničenosti jednim tijelom, zbirom nabacanih molekula najbezveznije vrste?... Osjećam tvoj pogled na ledima... Jesi li to ti? Ne ulazi u tu sobu, Ivane! — rekla si i odvela me u sobu—bez—prozora. Umjetno svjetlo me vidljivo zameralo i ti si ga ugasila laganim pokretom ruke. Uživali smo slušajući tišinu i zaspali. Probudio sam se prvi. Dugo sam razmišljao da li da se pokrenem ka zabranjenoj sobi. Krenuo sam. Korak... po korak. Ulazim... Na sredini sobe odar: na njemu leži čovjek obasjan snopom jake svjetlosti. Kako sam napredovao k odru, opazio sam veliku klepsidru na izmaku snaga čovjeku. Koraci su udarali kao čekići po mojem mozgu, hvatao sam se za glavu ne bih li ublažio bol... Primićući se, shvatio sam da je klepsidra slika mog života i pokušao sam kriknuti, ali iz moje očajem zaleđene duše nije izašao glas... Nisam vjerovao očima. Mislio sam da je to samo neko halucinantno stanje bića koje će se ubrzo stabilizirati... Biste li Vi vjerovali da vidite sebe na odru?... No, ipak... oči nisu varale... doista, to sam bio ja... čovjek na odru... držao je knjigu u ruci... Nervozno sam okrenuo prve stranice i našao natpis: »JESI LI TO OVAKO ZAMIŠLJAO IVANE?« Ništa više. I dok je klepsidra ispuštala zadnja zrnca pijeska u donju posudu, gledao sam raspadanje odjeće čovjeka na odru, moje odjeće, miješala se s prašinom onoga što je tren prije bilo meso, kost, krv... I nisam vjerovao... dok mi kroz prste nije počela curiti prašina Knjige.

 Netko će naći poruku čuvarice hrama...
 Udite u Sobu—jakog—svjetla
 Ivan

JOY DIVISION - IAN CURTIS

18. svibnja navršilo se osam godina od tragične smrti IANA CURTISA, vokalnog soliste ponajbolje i danas već legendarne engleske grupe iz vremena post-punka-JOY DIVISION. Koristimo priliku da se osvrnemo i prikažemo rad nezaboravnog pjevača i njegove grupe. Korijeni JD mogu se naći u punk bendu WARSAW iz MANCHESTERA, koji je djelovao u periodu od početka 1977. do sredine 1978. godine. Zasićeni punkom članovi grupe odlučuju se za promjenu muzičkog izraza, pa tako i svoga imena. Postava novog benda JOY DIVISION ista je kao i postava "starog" - WARSAW: IAN CURTIS-vokal, BERNARD ALBRECHT-gitara, STEPHEN MORRIS-bubnjevi te PETER HOOK-bas. Ljeta 1979. izlazi im prvi LP--UNKNOWN PLEASURES-- za nezavisnu diskografsku kuću --FACTORY RECORDS. Ploča odmah ubire odlične kritike, a kritičari NME-a je uvrstavaju na listu deset najboljih ploča svih vremena. UNKNOWN PLEASURES-- kao cjelina vrlo je kompaktna ploča i teško je izdvojiti neku pjesmu. No, ipak, pjesme "DISORDER", "SHE'S LOST CONTROL", "SHADOPLAY" i "I REMEMBER" vrhunci su DIVISION prvenca. Albumom dominira dubok, gotovo nezamislivi glas IANA CURTISA. Tekstovi se bave temama kao što su strah, bol i smrt, dok bi samu muziku mogli okarakterizirati kao "psihodelični new-wave", s akcentom na izuzetno upečatljivim gitarama. Po atmosferi ploča je u neku ruku bliska DOORSIMA na albumu STRANGE DAYS-. U periodu do izlaska drugog albuma JOY DIVISION svojim koncertnim nastupima povećavaju interes publike, ali ne žele dati intervjue, smatrajući da muzika govori sama za sebe (a sve ostalo je reklama). Prethodnik drugom albumu bio je single sa tri pjesme: "LOVE WILL TEAR US APART" (dvije verzije) i "THESE DAYS", koje kasnije neće biti uključene u album. "LOVE WILL..." je jedna od najfascinantnijih ljubavnih pjesama koje su ikada napisane. U svibnju 1980. izlazi album "CLOSER", koji predstavlja korak naprijed u pogledu muzike. Ona je manje energična, ali je zato diskretna, primjena klavijature utjecala na mnogo veću melodičnost pjesama.

Kompozicije "ISOLATION", "THE INTERNAL" i "DECADES" najbolji su dokaz prijespomenutoj tvrdnji. Produkcija MARTINA HANNETA je izuzetna, kao i dizajn omota koji je uradio PETER SAVILLE. Album je od strane kritike proglašen remek-djelom. I upravo kada se grupa priprema za svoju prvu američku turneju, došlo je do nesretnog događaja - IAN CURTIS je izvršio samoubojstvo. Razloge toga čina teško je dokučiti, možda bi ih trebali tražiti u CURTISOVIM pjesmama. Nakon CURTISOVE smrti nastaje prava poplava bootleg-albuma JD dok FACTORY RECORDS 1982. izdaje dvostruki album pod naslovom "STILL", sa neobjavljenim studijskim snimcima iz perioda prije prvog albuma (prva ploča STILL-a) i koncertnim snimcima (druga ploča STILL-a), koji dovoljno govore o energičnosti njihove žive svirke. Na ovom albumu nalazi se i njihova obrada pjesme SISTER RAY od VELVET UNDERGROUND. "STILL" nije pokušaj njihove diskografske kuće da nešto zaradi, već vrijedan dokument, iako u nekim dijelovima tehnički manjkav. Nakon CURTISOVE smrti grupa je, što je bilo i za očekivati, promijenila ime u NEW ORDER te prihvatila klavijaturistiku. Kao NEW ORDER snimili su pet albuma te hrpu maxi-singlova. NEW ORDER sviraju muziku koju možemo etiketirati kao "tečno-pop", sa bizarnim, pretežno ljubavnim tekstovima. U novom izdanju pridobiven je status najkomercijalnijeg benda sa nezavisne scene. Dakle, novac. Sve je to lijepo, ali apsolutno u kontrastu sa kultom IANA CURTISA. Najvjernijim fanovima JOY DIVISION-a poslije razočaranja sa radovima NEW ORDER-a preostalo je traženje novih bendova što inspiraciju crpe iz muzike JOY DIVISION-a. Popis takvih grupa je dugačak, a najdalje su otišli (u smislu približavanja uzorima) danas nepostojeći RED LORRIE-YELLOW LORRIE. Pjesme JOY DIVISION-a obrađivali su, između ostalih, i PAUL YOUNG, GRACE JONES te SWANS. Trag i utjecaj koji su ostvarili JOY DIVISION predvođeni IAN CURTISOM, velik je. Muzikom što i danas mami pažnju, izvan pomodnih trendova i prolaznog interesa, JOY DIVISION su obilježili početak osamdesetih.

FRANCIJEV KOMENTAR NA SUBOTICU: » GORI UŠI IDIJOTI «

... Izgleda da se Pulska rock scena opet polaganu počela probijati van granica Istre. U čemu je stvar? Krajem aprila na Akademiji-FLU u Beogradu nastupili su SINOVI i to su imali samostalan nastup.

PU-ROCK-INFO

FOTO BY FOTOAPARAT

11. 05. u poznatom zagrebačkom klubu -KULUŠIĆ- nastupile su dva novija Pulska-Istarska benda; THE SPOONS i F.M.D. Bilo je malo publike, ali bendovi su dobro prošli... KUD IDIJOTI su se nedavno vratili sa turneje po Švicarskoj. Na turneji su bili od 26.04. do 08.05. i pritom održali sedam koncerata i to (kronološki) ST. GALLEN, ZÜRICH, BASEL, BERN, BIEL, LENSBURG i SOLOTHURN. Kazu da su odlično prošli i da im se devizni konto prilično odobijalo... Po gradu se čuju priče o novom ATOMSKOM SKLONIŠTU, a kao mogući bubnjar spominje se ZORAN DORBEVIĆ DOLE (na slici) (ex: NOVI PUT, ŽABLJA PERSPEKTIVA, KRONOS, ZOV DIVLJINE) koji je bio malo odlutao u komercijalne vode

ali nije dugo izdržao... Grupa GUBITNICI ostala je bez pjevača. Traži se rocker sa dobrim glasom... Kasete grupe GORI UŠI WINNETOU odlično se prodaje i dobija jako povoljne kritike. FRANCI će vjerojatno ponuditi diskografskoj kući SUZY svoj novi projekt: WELCOME HOME... Čuveni i stari pulski punk bend GOLA JAJA ponovo počinje s radom nakon višegodišnje pauze uvjetovane uglavnom vojnim obavezama. Postava (vjerojatna) SEMI-gitara, TONČI-bas, BARLIJAN-vokal, KRUNO-bubnjevi... Muzički urednik omladinskog lista PET ovim brojem se oprašta od aktivnog pisanja. Hvala svima onima koje sam pljuvao...

BB

RECENZIJE: MIRO KUSAČIĆ sluša i piše ...

- 1. ZODIAC MINDWARP AND THE LOVE REACTION - "Tattooed beat messiah"
- 2. AC/DC - "Glow up your video"
- 3. AEROSMITH - "Permanent vacation"
- 4. THE MISSION - "Children"

U razmaku od prošlog pa do ovog broja Petice, izašla su kod nas četiri licencna, ali i friška albuma rock grupa iz svima nam poznatih prijateljskih zemalja kao što su USA i ENGLAND. Sva četiri albuma imaju ono za što ste (ako ste) dali pare. Dakle:

1. Ispresavijani omot sa cijenom koja je tako stručno zalijepljena na oko jednog od članova benda (ZM), tako da je ni sa svojim znanjem iz kirurgije ne možete skinuti.
 2. Unutrašnji omot sa tekstovima pjesama i slikama muzičara gdje se (pogotovo na rubovima) redovno nalazi kolaž otisaka prstiju, prije i poslije marende, na kome bi i OSUP zavidio.
 3. Najlon (no comment).
 4. Redovito kriva (i pogledaj pod 2.) ploča.
- No, ako sve te sitnice zaobidimo i stavimo ploče redom na gramofon, čuje se ovo:

1. ZODIAC M. + T.L.R. - Prilično vjerna i žestoka hard-heavy tutnjava, krcata odličnim tekstovima mahnitog ZODIACA i rifova FLASHA. Muzika i produkcija su odlični što dokazuje da ZODIAC nije tupavi hells-angel sa čoperom od tri i pol metra i kožnjakom sa oko 600 rupa i 24 vrste krzna - divljih i poludivljih životinja. ZODIAC je prepredeni mačak koji zna gdje je ton E na polju gitare. Moji favoriti (od pjesama): SVE. Preporuka: slušati na walkmanu u toku vožnje na motoru i sa suvozačem(icom) vrištati refrene. Narodna poslovice: jebo mater, ala žežu.

2. AC/DC - Ovoga puta ekipa VANDA-YOUNG-YOUNG nije uspjela napraviti toliko zanimljivu ploču u odnosu na prethodne ali to nije ni važno za bend njihovog kalibra. Oni su bili i bit će jedan od najvažnijih bendova rock and rolla, tako da mrvicu lošiji album niti malo ne mijenja njihove položaje megatarova. Status Quo.

Moji favoriti: naravno, "THAT'S THE WAY I WANNA R'N'R".

Preporuka: ukrasti negdje video recorder. Narodna poslovice: ANGLUS: »oš kupiš, neš kupiš, šo me briga«.

3. AEROSMITH - Nakon nekoliko godina lutanja, odvikavanja od svakojakih težih poroka, na scenu su se vratili stari dobri teškaši iz Amerike i to sa odličnom pločom koja spada među njihova najbolja ostvarenja. S. TYLER, J. PERRY i ostala škvadra (originalna postava) napravila je, usprkos glasinama skeptika, prekrasnu i drsko dobru ploču. Ima tu svega; hard rocka, heavy metala, bluesa, balada, slidea, rifova, duhača, odličnih aranžmana, a sve to zašecereno sa odličnim (ima velika usta) STEVENOM TYLEROM. Moji favoriti: SVE PLOČE.

Preporuka: SVE PLOČE. Narodna poslovice: SVE PLOČE.

4. THE MISSION - Album grupe THE MISSION neću recenzirati jer ga nisam ni preslušao (B. B. se pobrinuo za pločicu dotične grupe).

PLOČE PLOČE PLOČE

1. TALKING HEADS - "Naked" (EMI-JUGOTON) Ovogodišnji album T-HEADSA najbolji je, nakon albuma REMAIN IN LIGHT (Sire 1980.). DAVID BYRNE je već odavno dokazao da je genijalac, a ove godine je dobio i OSCARA za muziku u filmu POSLJEDNJI KINESKI CAR (zajedno sa SAKAMOTOM). NAKED je ploča prepuna ritma, duhača, a otvara je superultrahit BLIND. Zadovoljan sam.

2. THE MISSION - "Children" (PHONOGRAM-PGP RIT) Božja djeca dobila su jako dobre kritike za nedavni koncert u Ljubljani. U rekordnom je roku izašao njihov treći album producenta JOHN PAUL JONES (iz LED ZEPPELINA - naravno). THE MISSION na ovoj ploči zvuče kao loša kopija ZEPPELINA. Mislim da to THE CULT mnogo bolje rade. Ne kupiti.

3. INXS - "Kick" (PHONOGRAM-PGP RIT) Ovaj australski bend prilično je nepoznat domaćoj publici. Međutim, navikli smo da su (manje-više) svi bendovi koji dolaze iz zemlje kengura - vrlo dobri (AC/DC, NICK CAVE, THE STEEMS, DIED PRETTY...). INXS je bend koji radi već više godina, a najveći uspjeh van Australije postigli su upravo ovom pločom. I to s razlogom. KICK je album koji je prepun hitova. Muzika koketira između funka i diska, ali je taj spoj napravljen s puno ukusa. Prava ljetna muzika. Ocjena: plus 5.

2. PERE UBU - F. D. Ljubljana 20.04.1988.

Jedna od najavangardnijih svjetskih grupa napokon se dokotrijala i do naših krajeva nakon što se prošle godine reaktivirala. PERE UBU su iz američkog grada CLEVELANDA. Većina njihovih pjesama posvećena je gradu iz kojega potječu. Posebno se cijene njihovi albumi MODERN DANCE i ART OF WALKING koji su najbolja ostvarenja iz prve PERE UBU faze. Zaštitni znak grupe je korpulentni pjevač DAVID THOMAS koji je jedna od specifičnih pojava suvremene rock scene. Prošle godine bend se nakon višegodišnje pauze opet okupio u gotovo identičnoj postavi koja je 1976. godine oformila PERE UBU. Ove godine je izašao njihov novi album TENEMENT YEAR koji se može svrstati u njihova najbolja ostvarenja. Jedini jugoslavenski koncert u sklopu evropske turneje održali su u Ljubljani (a gdje bi drugdje?). Puna Festivalna dvorana vidjela je odličan koncert koji je započeo pjesmom NON-ALIGNMENT PACT. Program se uglavnom sastojao od stvari sa novog albuma te od starih, dobro poznatih hitova(?). Koncert za pamćenje.

bb

1. LAČNI FRANZ - Piramida 17.04.1988.

LAČNI FRANZ su jedinstvena pojava na domaćoj rock-sceni. Nikada nisu postigli veći komercijalni uspjeh iako su im svi albumi izuzetno dobri, a muzika veoma komunikativna. Isti slučaj je i sa njihovim ovogodišnjim albumom SIRENE TULIJO. LAČNI FRANZ je bend koji najbolje funkcioniše uživo. Još jednu potvrdu te tvrdnje dobili smo nedavno u (nesretnoj) Piramidi. Pjesme LAČNOG FRANZA imaju neki čudni, gotovo pijani štimung. Posebnu boju njihovoj muzici daje ZORAN PREDIN, frontmen sa izuzetnim zabavljačkim sposobnostima. Momci izgledaju jako skromno, ali kad uhvate instrumente u ruke nastaje pravo veselje. Ovo je bio najbolji koncert koji je ikada održan u Piramidi.

SPORT...

TO NISU JARBOLI, MOJE BRODICE...

PET: Reci mi nešto o sportu u Puli!
Mladen: Šta da ti kažem? Da ti pričam kako ljudi sjede u kafici umjesto da treniraju?

PET: Da li je to problem samo s jedrenjem?

M: Ne. I veslači npr. treniraju dva puta na dan, a dobiju to da im sa dvadeset godina kažu da je star, da ne može više trenirati, da ga ne mogu dalje financirati, platiti i opravdati izostanke s posla itd. Premda u pravilniku o radu stoji da svaki sportaš reprezentativac ili kandidat za reprezentaciju treba dobiti 30 dana plaćenog odsustva s posla zbog obaveza vezanih uz sport (takmičenja, treninzi...)

PET: Ima li privatizacije?
M: Ima. I to čak do te mjere da na osnovu privatne svade s nekima iz reprezentacije dolazi u pitanje da li ćeš ući u reprezentaciju ili ne. Ima i toga. Primjer je i teretana koju su dečki sami, za svoju lovu napravili na »Mornaru«. Mjesto je fantastično, tamo dođe više od stotinu ljudi trenirati. No izgleda da će im se i to oduzeti, jer je to od vojske. Oni žele svoj vojni krug. Ali, apsurdno je, ukoliko su dečki već uložili toliko lovu i trud, i ako je puno ljudi zainteresirano da tamo dolazi, da to propadne. Eto ima tuševa, ali vojska ne da vodu. Šteta, jer ukoliko to propadne, opet će se i ta rekreacija svesti na one bogatije, koji će, ukoliko se žele na taj način rekreirati, ići do Medulina, kod Mudrovčiča, jer u Puli ne postoji takva sala za treniranje.

PET: Pa kakav je to onda klub?
M: Neozbiljan. Čisti primjer te neozbiljnosti rukovodstva kluba je kada su dečkima koji su išli na natjecanje u Split, zaboravili dati takmičarske knjižice. I sad, taj put do Splita, ti troškovi od oko 70 milijuna, sve je to propalo. Sad nam je tako propala čitava sezona. Meni su to isto sada napravili, ali izgleda da se još niko nije uhvatio za glavu. A trebalo bi, jer ukoliko se netko već prihvatio dužnosti tajnika kluba, onda bi to trebalo raditi kako treba, ako ne...

PET: Jeste li štogod pokušali napraviti, žaliti se?

M: Jesmo. Eto SOFKA ih neće, ne znam točno iz kojih sve razloga, ali jedan od njih je taj što nisu klub. A šta su? Pa svugdje u svijetu su priznati bodybuilding klubovi. Ali nije mi jasno čemu te formalnosti, pa nije ni važno da li se zove klub ili ne. Važno je da tamo dođe trenirati masa ljudi, i plivači, jedrilicari, bokseri, rekreativci... I to će vjerovatno propasti.

PET: Čula sam da će otvoriti salu u domu »S. Vukelić«?

M: A to! To će izgleda biti isključivo za radnike »Uljanika«. Ali zato će Mudrovčič, čisto privatno, dati dobre pare, onima koji žele trenirati na pravim spravama, a oni koji bi uzeli puno, puno manje za sebe, i koji bi omogućili širokom krugu ljudi da se time bavi njima se ne da.

PET: Kako je u drugim gradovima?

M: Ne znam toliko za druge sportove, ali za jedrenje znam da je puno bolje u Sloveniji. Jedan, Kopar! Njihov jedriličarski klub ima pet kombija, pet trenera, od kojih su trojica mojih godina. Dakle mladi, sposobni, perspektivni ljudi, koji se time mogu profesionalno baviti jer im to može biti za kruh. Ljudi koji znaju današnje jedrenje, a ne ono što je kako i na čemu jedrilo prije deset godina.

Zoran: Sve te stvari te dovode do toga da gubiš moral. Nisi više entuzijasta... Daješ satove surfanja, privatno svoje zadovoljstvo prebacuješ na druge stvari.

PET: Šanse?
Zoran: Sam jedrilicaš ne! Eventualno da uprava kluba uzme nekog sponzora da te financira. Tako je u Sloveniji. Tamo se već ozbiljno možeš tome posvetiti, jer ti daju mogućnost i da živiš od toga. Na takmičenjima se to najbolje vidi. Koprani su trenutno najbolji. Ako bih eventualno završio

školu za trenere imao bih neke šanse. Jer, kao što i sama znaš, svuda je jako važan taj papir. I titula. Evo, jedrim već 15 god. Prvih 5-6 god. dok si mlad i zanesen, ne misliš na sve te stvari i sve je dobro dok se ne počneš petljati s upravom, dok ti ne treba lova, kad trebaš napredovati, i kad počneš razmišljati o egzistenciji. U zaostatku sam velikom. Vozim jedrilicu »470«. Kod nas je prosjek starosti jedra i jedrilica 10 godina, a u Kopru godinu-dvije.

Mladen: To ti je isto kao kad netko vozi običan a netko turbo motor. Razlika u brzini je velika.

Zoran: Oni sa takvom opremom i načinom rada mogu iskoristiti svoj talenat do maksimuma, doći do vrha svojih mogućnosti. A to znači jako, jako, mnogo. Jako se malo daje za sport. Kod njih Savez za fizičku kulturu daje plaće. I kad sve to vidiš izgubiš volju, a pogotovo kad vidim svoju opremu staru osam godina.

PET: Što je sa savezom omladine?

Mladen: Bio nam je nedavno onaj Kocijančić na dodjeli nagrada, čestitao nekom klinču, a pitam se da li je što pružio, što pomogao, da li je pitao što je, kako je, imate li kakvih problema, NIŠTA! A mi čovječice, imamo pet odijela, dobrih, a nas je 60 članova. Jedrimo u suškavcima, u flečemu što uopće nije prilagođeno tome.

PET: Što ćete dalje činiti?
Zoran: Ne odustajemo. Sada znamo da moramo sve sami, znamo da nas klub ne može financirati. Probat ćemo ići u školu za trenere.

Mladen: Ići ćemo i u školu za skipere, ako treba, zašto da ne? Normalno, bilo bi svima lakše da nas netko uputi, pa bi tako mogli dobiti znanje, a ne da im se desi, kao sada u ACY-u. Imaju skipera pa im je zabio brod u obalu. Napravili su veliku štetu, možda je sve to i slučajno, ali sigurno je da ti dečki nisu nikada jedrili, i da su osposobljeni kadar, vjerovatno bi bila puno manja mogućnost da se to desi.

IMAJU 23 GODINE JEDRE 15 GODINA ZNAČAJNIJI USPJEHI: MLADEN MIHALJ-DRUGI NA BALKANU PRVAK CRNE GORE, SLOVENIJE, HRVATSKE U DRŽAVI BIO TREĆI, ČETVRTI, PETI, ŠESTI... U JEDNOJ REGATI BIO DRUGI U SVIJETU NAKON 13 GODINA PREŠAO IZ JK »MORNAR« U JK »ULJANIK« - ZORAN TADIĆ-BIO U YU-REPRESENTACIJI ČETVRTI U DRŽAVI TREĆI U HRVATSKOJ TRENIRA U JK »MORNAR« UČESTVOVALI SU NA 100 REGATA.....

razgovarala: Jelena Grujić

DRUGOLIGAŠICE ODBOJKAŠICE

Bez obzira na to da Pula ima potpuno mrtve rukovodeće strukture u sportu koje treba stopostotno pokrenuti ipak je dobila drugoligaški klub. Možda ste već pogodili, a možda i niste... To je OK Pula koja radi pod vodstvom velikog odbojkaškog entuzijaste Borisa Brešćića. Klub se do sada takmičio u Hrvatskoj ligi za mlade kao čiji je pobjednik stekao pravo da se takmiči za naslov seniorskog prvaka Hrvatske. Održani su turniri u Osijeku i Splitu. Naravno opet bez premca, nakon šest pobjeda. Kao prvak Hrvatske OK Pula takmičio se u Skoplju i na prvacima Slovenije i Bosne i Hercegovine, gdje je i donesena odluka. OK Pula je bez ijednog poraza postala član druge lige zapad. Pobjedili su OK Kočevje iz Slovenije i OK Maglič iz Bosne i Hercegovine. Sezona je bila naporna, ali svaki rad i trud se isplati kažu odbojkašice. Uz seniorsku ekipu u klubu još raste i mlade odbojkašice sa kojima rade trener Ivica Puljić i Davorka Bošković. Selekciju po školama vrše nastavnici Božo Babarović i Mario Černjul. Klub trenira u dvorani OŠ I. L. Ribar, gdje uvjeti nisu baš najbolji, ali eto... nadaju se boljem. Vjerujte svakodnevna zanimacija tokom srpnja i augusta bit će im treninzi... (ah... ta lopta...)

Još je lijepo istaknuti da je Istarska banka uzela pod svoje okrilje ovaj vrijedni sportski kolektiv te je to dokaz da se u dobro rukovodstvo, vrijedne igračice, dobrog trenera, nešto siće od sofke i sa dosta rada može zaisći daleko stiči.

Ako ne vjerujete, dodite na utakmicu pa se uvjerite.

Petra Skok

SLASTIČARSKE MUKE

Nedavno smo posjetili slastičarnicu u ulici Matka LAGINJE br. 6 (preko puta kazališta) te malo porazgovarali s vlasnikom REDEPI IZETOM:

- PET: Kada je otvorena ova slastičarnica, kada ste započeli biznis sa kolačima?
- REDEPI IZET: E... ima dvadeset godina, više... šezdeset osme ili šezdeset sedme. Prije je tu bio mali mlečni restoran. Dozvolu sam lako dobio, problema nije bilo.
- PET: U tih dvadesetak godina da li je bilo nekih većih problema sa mušterijama?
- R.I.: Dešavalo se nekih sitnih, pod gasom, ali ne nešto veće... Zadnje dve-tri godine je mirno, jednom su nam razbili staklo neki pijani, nekih jačih ekcesa nije bilo.
- PET: Kakav vam je promet zimi?
- R.I.: Po zimi slabo je, zatvaramo po mesec, dva pa dosta gubimo. Po leti dok radi Uljanik (OML.dom) dobro je, ima i puno stranaca.
- PET: Da li na kolače dolaze i bokseri (jer preko puta je Bokserski klub Pula)?
- R.I.: Da... dolaze i bokseri, a naročito kad je bio MATE PARLOV, puno kolača je jeo, da.
- PET: Da li možete sa ovakvim »biznisom« dovoljno zaraditi za pristojan život?
- R.I.: Zadnje četiri godine jedva kraj sa krajem, ova ulica koju su mi zatvorili (ispod kazališta) mi najviše smeta, eh...
- PET: Jesu li vas nekada provocirali u ovom gradu?
- R.I.: Nitko za tridesetri godine koliko sam u Puli nitko mi ništa nije rekao šta si ti, odozdo, nije bilo problema, a verujem da i ostali tako misle. Dobro sam se uklopio, nije mi važna para. Nitko nas nije potcenjivao, jako mi se dopada ovaj grad i ljudi
- PET: Tko vam iz porodice radi ovdje u radnji?
- R.I.: Ja, mi, žena i jedan radnik (ZECIRI ISLAM).
- PET: Je li vam ograničeno radno vrijeme?
- R.I.: Radno vreme do jedanaest, prošle godine su nam malo branili da radimo duže, mi smo se žalili, jer su gostione mogle da rade duže.
- PET: Kako u ova krizna vremena stojite s potrebnim materijalom za vaše poslaticе?
- R.I.: Nije nam ništa zafalilo, ali orasi, čokolada, teško je sa tim. Cene su otišle jako gore, fizički promet nam jako opada, kad dižeš cene, posao opada.
- PET: Je li bilo problema sa sanitarnom inspekcijom?
- R.I.: Imamo ugovor sa Zavodom za zaštitu zdravlja, uzimaju svaki mesec kolače, uzorke za isplivanja. Nikada, mislim otrovanja, je li, takve stvari, bakterije, nikad nije bilo. Sve je bilo u granicama normaliteta.

PR

SKA

LICA

- PET: U Puli ima dosta slastičarnica. Je li konkurencija jaka?
- R.I.: Uh, jaka je konkurencija, ali u svadi nikad nismo bili.
- PET: Penzija?
- R.I.: Za oko tri godine ću u penziju, ako čerka ne preuzme posao, onda ne znam kako će...
- PET: Hvala vam što ste pristali da popričate malo sa nama.
- R.I.: E, fala tebi. Nemoj da napišeš nekakvu laž. Ako bude u redu ti dam honorar, he he.
- PET: Ma ne, meni moja redakcija isplaćuje basnoslovne sume novca. Popričali smo i sa jednim radnikom kojega smo zatekli u radnji - ZECIRI ISLAMOM.
- PET: Islam, koliko već radiš ovdje?
- ISALAM: Ove godine. Nisam prije radio u Puli.
- PET: Ako se smiješ znati, koliko zaraduješ?
- ISLAM: I je, i nije...
- PET: Dobro, je li ti dovoljno?
- ISLAM: Može se sklopiti, može se živeti od te plate.
- PET: Je li ti imao problema sa mušterijama?
- ISLAM: Ne, nisam imao problema sa mušterijama.
- PET: Sviđa li ti se u Puli?
- ISLAM: Jest, omladina onako, sve, ambijent dobar, sve dobro.
- PET: Da li osjećaš nostalgiju za rodnim krajem?
- ISLAM: Nije, nije, mora da se radi. Vratit ću se dole (ali u Makedoniju), idem na godišnji, imam dole ženu i četvero dece.
- PET: Hajde, poruči nešto našim gladnim čitaocima.
- ISLAM: Želim da se puno zafalim i dodate da probate specijalitet, naša vrata su otvorena u svako vreme.

B.B.

goriški WIMNET OU ADDIO POLA

KUM PANJO GIOVANNI GLENBAJEVIC BE GOOD

slušaj ja dobro čecnu žnaš
vratu lajavos vratu lajavos
torna piccino mio torna
aržo ja te pošna torna jer
ako te ridi na žebra ja
te žgati kako mafia kako
mafia da... mene mi
fuliron come objektivi dopo
problemi la moge centimetri
culi centimetri quadrati tablica
da muočenje na cammina cammina
cristino ministra torna piccino
mio torna aržo ja te pošna torna
ako te ridi na žebra ja te žgati kako
mafia da...

MILA JOLE u fu fu fu ke bele
goube da gavar žole suce ti
je je je o je udušija sou te u
sebe juto vode da da da da ce de
ty vrage uni sportsmen si si uni
ca gre na žirce i na faks si si
sei bella sei bella e piaci si si
si ooo je u fu fu fu u banki sela priko
mura ura zovni na niki nove merike
si si si si čimo čimti jedan grop
da njanke svitlo ne para jh jh jole
e bella sempre restera...

LIJEPA ANASTAZIJA

stridesetipet i u kalendarsu lijepe
rodena anastazija i odmah pad suce
kako je bojna kako je stajna
ljepa su tada lile žite do
plorio je vjezin brod prema drugoj obali tih
je plorio u pederetj zaspala je ona čok
suijeshom na postelji vječnoj u odori
ovjetnoj plakati suo dušt
pjerati suo tužno anastazija je lijepe
Svi smo mi lijepi lepota je vječna

RADIO MERDA

ermija imaju to barine hega
zoni napolio addio cara mia addio
ljubari roni je južno i mi kurno
kako govori i kako liš stija euozi-
oni BADEL gomaru lurdume
spitzzen spitzen spitzen ljubari
tenare brane kratice ljubari me
meino polato ground figlio di
puttana ljubari
u goji pol puta spin
čerou ila grande sogno oje
na NINA ni NENA nenoj ne
potizoti za lasse musci
hodi po skuren u 2 spitala
verou za postelju čiko gleda
nike dolhe valcere zgor briga
cara ljubari zgor briga
činguli marquli pttttt
SARFA MA SHEDI niki
lebi gouu i zrona zronu
u nebo čiko leti oja
na NINA ni NENA nenoj ne
2 meni smrdi 2 čiko
zum pa pa zum pa pa
zum papa pa pa
Svooooohod
Zaaadnji
valcer

ADDIO POLA COSULICH PATRIZIA

kadiki su spali na njenim kurtine i broli pečurke
po njenim kurtine kadiki su blekli na njen
skalini rigli natašee u njen barandini
misto uje su sinoci rekli: ADDIO POLA COSULICH
PATRIZIA VIA CASTROPOLA: Kantali z troubouou
nikad te ne najdeni u hlad trojih ročic
nikad več ne roden ah von, meinen bergen
ah jetzt muss ich scheiden: prolice u
puli jabrike u anhu brod u portu tuli pošla
je patrizia... croce e delizia: i nju
je rasika črni porougel groloni i vrelci
leviraju pete hodi funerd... u nedeljnu
zjutra zela ju je rum na štrouke su
vrelce BUKBALELO - BUM tutti in coro un
po d'allegria: penzen und grolen
tišajte bijes daske za ljep marke za
ples

BORN TO BE B.U. + SCIO LIVI

Jos je uoci iz sakakovih ševlj u
jenu tibo lazi narod uljanhovei
gredu na delo dol: uči ERDO UD
EPLID maža je rano za niki
pensine saki njuči svojoj stazi ud
učej prihučer mroko duši po
mostu scioio lin zebe usi gre pod kolci
slano more nosi bura vrag dolro
jutro inspiracija mi je brateluzza
BORN TO BE B.U. + SCIO LIVI
AAAAA presto prestissimo carolo
bianco on lezi sotto voce ojala
ri la prova din don kampanon tre
Sorele sul kojon kojon OLIVA je u
zagrebu u nikem muzeju to je čast
za B.U. a scioio livi

CARO MIO FILIP

VENJAN DA SAN BONO i MUNJENO INFJASH
i DA NE MOLEN PABATI FRANKO
PRASICA UD KORSE SIBA
ZDOLUN PO SATUDI i DELA LOK ROK
LOCK AND LOCK
IMPJEGATE Z NAJLONI PEŠTAVU PO VALGETI
i DELAJU SLIFO + NIKJE UNE DRUGE
MAJ TRIBALA BI MI JENA NUVENA
KOTESI DEUTARIA
MAJ VELO BI MAJ VELO BI MAJ VELO
PAVA BI
PROUETA JVA VIA SERGIA KABI KOLEŠ MASATI
CIL: ŽIVOT PREZ DA SE SPREŠAS DA JETA
ZARADI TECA ČA JE TAKO ČUDA OSTARIJ
IN FILU DEI CONTI TAMO DELA
JEDAN MOJ PRETEJA
CARO MIO FILIP

GRAND HOTEL MARIA

NIKE KODRE MABLE TO KOLUNAH
RUBI UD VAK GRDO KRZLO JE STISLO
MARIA SE FUZE ZDOLU U ŠAREP
MARIA SE FUZZEE ZDOLU U ŠAREP
BILO LIPO PO POD ŠKADANJ
ŠUHATI ČAZA PLESCA i SI
ŠTEPLITI DUSU i TILU
NAHO CE MARJA ZDOLUN
LA CUC MARJA
MARIA: MARJA
BIANCA FARFALLA SBOSOLATA
PIOLA BALKINA 478 GIRI
LETI VRANA V OLOGLAVA
DI SI KAPU TI ZUBILA...
ci posso una lepre parza
PAFF una šcafeta
PAFF jebenti život
u LITNU MUIKE ZA NES
FORZA FORZA TULSKO CHE
SCHIFIKO ZADJE NA PIZ
BWIN PISTOLE FAKLORE
BIBBACI i PIZDACE
ZA: SVITLU
BUDUCOST

BALKAN LOVER

Hja ovi draj ovi draj draj
trink trink bruderlajn trinke laster ti
zonen cu haus trink trink bruderlajn
trink cajh doh di Stroogen cu haus
EASY LIDER CON LA FJANA ATRAZIONI IN VIA
DECUMANA KONDITOREJCI HITAJU BALOTE DELATA
MON DIEUX MON DJE MON DJE
L' PANTIGAN TOURISTIQUE SE FLIK SEŠIK
SE BEL
Libe geste main d'amen und heven postu vane dome
gospodo zicu zi bite und zicu na KITE bite i bite
nebite miss sinu miss tamo musik ist prima aber
dojde donke ča das ist cu laut mrdni simo mrdni
tamo clap your hands susflug fiš piknik kumpas
und atlas iberarung spil si
i mešano meso i mister KAMBUKE vo rojzet zo
špet duruh naht und ind ddd ddd d h nojn
i smrdi na sljine i smrdi uopste
ladies and gentleman and ledy godiva
mladi švale stari švale i pijani švale
i more i sunce i gre terase moroz
mi kvare prase prase
Svinja marina grill i grillpacer
BEMTI MATER... BALKAN LOVER

TALKING
PUC

TRIZAN
BOYS

MAJ TRIBALA BI
MI JENA NUVENA

LEGENDA
SUNCE TI JE JE JE OJE

ADDIO
ALZA LA GAMBA MARICE
SRCE MOJE

RADIO MERDA
STUKO E PITULA FA
BELLA FIGURA
-KAO NA SLICI

WA BOYS

MOUSAKA BALANGA UA HA HA
VKA BAMB4 BAMBALU U HU
A UAJA GANA HANA TU MAKE PUTTANA
ATA PAPAZA ŠKOPIATI CE MI JAJA
IMA CI RAZNI IMA CI RAZNI
IMA CI UD OCA IMA CI UD MATERE
IMA CI OD UD OVICE MEMEME ME ME ME
WA BOYS WA BOYS - MUDALI SI TENDSANO
SVOJE VRTLE
GOVIBI ŠTUPIDECE
MALIČKA
ME LA PICKA
ZDRAVO
E MI TE
FIKO UN
TRAVO
ME ME ME
ME ME ME
WA BOYS
WA BOYS

ISTAN-PULY KOSTANTINI

ISTAN-PULY KOSTANTINO-POLAS
this is the story of una igriona
londina and one bel marozin
marinero d: old wind
monobonio di uju turizmuzuss
takaica je teplo niko šfalot
je mek ariza lela mia piccola
bella e cara pinohija
TALKING PUC
PUC PUC PUC
LUNGO MARE SEI GIOULI PASSATI ACROSS THE
UNIVERSE BOZA DICA BITITE A COLORI PUSICA UD
GOME
ADDIO I SEI GIOULI PASSATI
ROMANITA DELLA MITA
POTANINA DEL BAZON
I STAM PUL KOSTANTINOP
prikolazi čestu mister ereole very
boys oko plavo plavo karo
more TARZAN BOYS
Foske oca ama bi je vrag
svi gompu pero da je lija piti kapec
Po potnemi čelu mi klati
banana i mi dela sim i
tomi Guu e la mealu maču hlada

HYALA TURISTIČKOM DRUŠTVU ROVINJ I OSTALIM JAMI